

QUEEN'S PARKAS PALIUOSAVO "KIDNAPERIUS"

Kinijoje Sukilo 3,000 Armijos

Suaresťavo Chang-Kai-sheką ir Kitus Nankingo
Valdžios Vadus ir Nebepaleidžia

REIKALAUJA SU VIENYTO FRONTO SU KOMUNISTAIS

Shanghai, Kinija, Gruodžio 15.—Pereitą šeštadienį Kinijos maršalas Chang Hsiao-liang, kartu su 3,000 kareivių Sianfu mieste, Shensi provincijoje, suėmė Chan Kai-sheką, Kinijos premjerą ir dar kai kuriuos Nankingo valdžios vadus ir išleido pareiškimą, kad tol nepaleis, kol Nankingo valdžia sutiks vienytis su komunistų armijomis kovai prieš Japonijos imperializmą, už atsiėmimą Japonijos užimtų žemių.

Šios dienos žinioms, Chang Kai-shekas tebesąsumtas.

Nankingo valdžia siunčianti pulkus kariuomenės, kad apspųtų visą provinciją ir neišleistų išgąbenti Chang Kai-sheko. Manoma, kad sukiličiai bus nugalėti ir Chang Kai-shekas paliuosuos.

Maršalas Chang Hsiao-liang buvo nuskirtas minėtą armiją vadovauti kovoje prieš komunistus. Kas su juo pasidarė, ar jis pradėjo simpatizuoti komunistams, ar suprato reikalą kovoti prieš japonus, sunku dar atspėti.

Sovietai Sako, Kad Sukilimas Japonijos Darbas

Maskva, Gruodžio 14.—Sovietų manymu, sukilimas Kinijos armijos yra darbas Japonijos agentų, tikslu suardyti Kinijos jėgas, besimobilizuojančias prieš Japonijos veržimąsi į Kiniją.

Pastaruoju laiku Chiang Kai-shekas, masių spaudžiamas, pradėjęs kiek daugiau priešintis Japonijos reikalavimams ir organizavęs ginkluotą pasipriešinimą. Japonijos veržimuisi. Tas Japonijai nepatiko.

SANTIKIAI TARP SSRS IR JAPONIJOS ĮTEMPTI

Maskva, Gruodžio 15.—Kadangi Japonija sudarė sutartį su Vokietija prieš "komunizmą," tai SSRS atsakavo pasirašyti sutartį su Japonija del leidimo žuivauti SSRS vandenynse. Japonija delto labai pyksta ant SSRS. Del tos Japonijos-Vokietijos sutarties ir SSRS atsakavo pasirašyti žuivavimo sutartį, vos nesugriuvo Japonijos valdžia.

JAPONIJA ŽADA IŠIKISTI I CHINIJOS REIKALUS

Tokio, Gruodžio 15.—Japonijos valdžia del sukilimo Kinijoje kaltina Sovietų Sąjungą ir sako, kad ji negalėsianti laikytis nuošalių, kuomet Sovietų Sąjunga kišasi į Kinijos vidujinius reikalus.

EDWARDUI SUTEIKTAS DUKE OF WINDSOR TITULAS

London, Gruodžio 12.—Naujas Anglijos karalius, George VI, pasigailėjo savo brolio, kuris pabėgo nuo sosto, ir suteikė Duke of Windsor titulą.

Sakoma, kad Anglijos liaudies basiai pasipiktinus Edwardu, kad pabėgo nuo sosto nusileisdamas Baldvino klikai.

NORI ISMESTI

Stewart Smith—Komunistų aldermanas penktam warde, kurį Toronto buržuazija norėtų išmesti paskelbiant naujus rinkimus penktam warde.

NORI SMITHĄ ISMESTI IŠ ALDERMANYSTES

Toronto, Gruodžio 14.—Toronto miesto ponai basiai nusigande, kad išrinktas draugas Stewart Smith, nacionalis komunistų vadas. Išleidimas į miesto tarybą juos basiai neruoja. Todėl dabar planuoja būdus, kaip pašalinti.

Eina propaganda, kad penktam warde buvo sulaužyta rinkiminė tvarka. Reikalauja, kad būtų perskaityti balsai iš naujo. To perskaitymo tikslas ne sumažinti balsus del Smitho, bet rasti priekabę, kad buvo apsilenkta su taisyklėmis. Todėl paskui paskelbti naujus rinkimus penktam warde.

Paskelbus naujus rinkimus kapitalistai nebestatytų daug kandidatų, taipgi koncentruotų visas jėgas tame warde. Tokiu būdu galėtų Smitho išrinkimą panaikinti.

Prieš tokią kapitalistinę idėją penkto wardo žmonės kelia protestus.

Italija ir Vokietija Prieš Tautų Lygos Planą

Geneva, Gruodžio 12.—Tautų Lygos taryba vienbalsiai priėmė keturių punktų planą užbaigimui karo Ispanijoje.

1. Lygos narės turi nesikišti į kitų šalių vidujinius reikalus.

2. Tautų Lygos narės, veikiančios nesikišimo komitete, turi žiūrėti, kad nesikišimo paktas būtų vykdomas.

3. Lyga rems Anglijos-Francijos pastangas pabaigti kruvinus susikirtimus Ispanijoje.

4. Lygos sekretorius Avenol instruktuos naudoti Lygos techniską paramą žmoniškams ir atstatymo darbams Ispanijoje.

Ispanijos atstovas su tuo planu sutikęs, bet gauti pranešimai iš Italijos ir Vokietijos rodo, kad tos abi šalys nepriima to plano.

MONGOLAI JAPONISKUS KARININKUS ATIDAVĘ VILKAMS

Kweisui, Suiyuan Provinc., Gruodžio 9.—Reguliarė kavalerijos brigada užmušė 30 japoniškų savo oficerių ir atidavė vilkams.

NAZIAMS TRUKSTA DUONOS

Berlinas, Gruodžio 14.—Vokietijai truksta 1,000,000 tonų kviečių. Vokiečiai ūkininkai vadinami išdavikais, kurie grūdus šeria gyvuliams.

MONTREALO SIUVEJAI STOJA I UNIJA

Toronto, Gruodžio 11.—"Bendrai imant, mes darome didelį progresą," pareiškė Rose Pessotta, siuvėjų unijos International Ladies' Garment Workers' Union viceprezidentė, kalbėdama Labor Lyceum. "Su tokiu didele morale parama, kurią mes gauname iš Toronto sūnečių siuvėjų, ir tokiu dideliu Montrealo darbininkų noru organizuotis, mūsų kompanija, aš tikiu, bus pasekminga."

Ispanijos Milicija Smarkiai Lupa Franko Talkininkus

Lojalistai Sunaikinę Užpakalinę Fašistų Armiją; Koncentruoja Savo Jėgas Lineoj

Nepasiduoda Pirmam Rajonui

Draugas K. Ginkus—Senas veikėjas Winnipego lietuvių tarpe. Jis rašo, kad III rajonas I rajonui nepasiduos.

LEGJONIERIAI APSI RIJO UZKRESTA GVINEJISKŲ KIAULIŲ MESA

Seville, Ispanija, Gruodžio 15.—Franco gydytojai pranešė, kad bus išgelbėti užsienio legionieriai, kurie užėmus medikališką mokyklą universiteto mieste, Madride, priėdę gvijeniškų kiaulių, vištų ir kralikų mėsos, užkrėstos choleros ir kitų ligų bakterijomis.

Sukilo Franko Pagelbai Vežami Italai

Valencia, Gruodžio 15.—Čia gauta žinių, kad sukilo Jame II įgula. Jame II gabenęs italus kareivius iš Italijos į Mallorca, kuri randasi Viduržemio jūroje. Sako Jame II pasidavė lojalistams.

Taipgi vienas fašistų orlaivis atskridęs iš Ceuta į Malagą ir pasidavęs lojalistams.

UNIJISTAI SMERKIA VIENYBĖS ARDYTOJUS

Toronto, Gruodžio 11.—Daugelis unijistų labai smerkia CCF vadus ir tuos unijų vadus, kurie pakenkė Salsbergo išrinkimui.

"Aš labai pasipiktinęs tais individualiais, kurie darė viską, kad Salsbergas nebūtų išrinktas," pareiškė Pearl Anton, United Garment Workers' Union narys.

"Aš tikiu, kad vardan darbo klasės tas nebus pakartota sekančiais metais. Salsbergas būtų didele pagelba unijoms, jei jis būtų miesto taryboj."

"Mano manymu, Salsbergas galėjo būti išrinktu, jei nebūtų kenkus žydų ir CCF spauda," pareiškė James Bay.

"Mano draugai dirbtuvėj basiai pasipiktinę CCF kandidatų, Orloff ir Simon, priešvienybine taktika," pareiškė A. Kerman.

"Vyriausia Salsbergo neišrinkimo priežastis yra CCF vadai, kurie kartu su Poale Zion buvo vienintėlis užtvara priėjimui prie vienybės ir Salsbergo išrinkimui," pareiškė I. Zilinski.

LIEPĖ SAUGOTIS, BET PATS SUVAZINĖJO DVIRATININKĄ

Toronto, Gruodžio 11.—Toronto policijos viršininkas Draper jau nekarta šaukė, kad automobilistai būtų atsargesi, bet šiandien jis pats užvažiavo ant dviratininko ir sulaužė galvos kaulą. Niekas jo neareštavo.

VANCOUVER MIESTE IŠRINKTI 5 CCF-ERIAI

Vancouver, Gruodžio 14.—Vancouver miesto tarybos rinkimuose išrinkti penki CCF atstovai, trys aldermanai, vienas į mokyklų bordą ir vienas į parkų komisiją.

GALLACHER KRITIKUOJA DARBIČIŲ PASIELGIMĄ

Londonas, Gruodžio 11.—"Darbo Partijos vadai leidosi įvesti save į sląstus," rašo William Gallacher, komunistų atstovas seime, kuris šiais metais lankėsi Kanadoj. "Jie sutiko neapsiimti sudaryti valdžią, jei dabartinė rezignuotų."

"Tiesiog netikėtina!" "Mums sako, kad pasireiškė didelis 'konstitucinis krizis.' Jei karalius vedasi su ta, kurios jis nori, konstitucija pavojuje; jei jis vestųsi su ta, kurios jis nenori, konstitucija būtų išgelbėta."

"Kaip darbo Partijos vadai galėjo prisidėti prie tokios nesąmonės? Kokios rūšies šis krizis yra, kuomet ji palyginti su tuo kriziu, kuris palietė milijonus žmonių šioj šalyj?"

"Varginguose d i s triktuose žmonės prašo pagelbos, darbo, algų, o Darbo Partija atsakavo sudaryti valdžią."

"Seimo susirinkime aš pasmerksiu arcivyskupų, Baldwinno ir visos valdančiosios klasės hipokritiką. Aš parodysiu, kad ši sistema tol ištikima karaliui, kol karalius gelbsti palaikyti pelnus nešančią tvarką."

"Darbo Partija turi pasinaudoti padėtimi ir sudaryti valdžią ir leisti j masses su programa, kuri pagerintų būvį."

MOBILIZUOJA VAKARUS

P. Yoneliūnas—IV rajono sekretorius, kuris mobilizuoja vakarus, kad pasekmingai pravedus Liaudies Balso vaju.

ŽUVO 14 ASMENŲ ORLAIVIŲ NELAIMĖJE

Croydon, Anglija, Gruodžio 9.—Užmušta 14 asmenų, kartu ir Juan de la Cierva, autogyro išradėjas, kuomet nupuolė kelevinis orlaivis netoli Croydon. Kiti penki nugabenti į ligoninę.

North Bay, Gruodžio 14.—Šio miestelio gyventojai jautę žemės drebėjimą apie 9.35 val. ryto. Toronto ir kitų vietų seismologijos neuzregistravę jokio drebėjimo. Sako veikiausiai paėjo nuo ledų trūkimo ežeruose.

29 Bedarbiai Tapo Liوسي

Sakoma, Kad Rinkimų Rezultatai Nemažai Prisdėję Prie Hepburno ir Roebucko Suminkštėjimo

"KIDNAPERIS"

Draugas Humphreys—Vienas iš paliuosuočių 'kidnaperių.' Jis išrinktas už deputy reeve York Townshipe.

Grigaitis Nuplepėjo Kaip Koks Hearstpaikis

Toronto, Gruodžio 16.—Užvakar ir vakar čia kalbėjo P. Grigaitis, Naujienų redaktorius.

Užvakar savo kalboj dar kiek susilaukė, bet vakar, tai prapliupo ant SSRS ir komunistų, kaip koks hearstpaikis.

Komunistus lygino su fašistais, ko nedrįsta daryti kiek liberališkesnė buržuazija.

Kalbėjo daug apie demokratiją, bet pats jos nepripažino; kuomet darbininkai p r a dėjo reikalauti diskusijų, susirinkimas buvo uždarytas.

Torontiečiai basiai pasipiktinę juomi. Sako jis ne pagelbėjo Lietuvos liaudies gynimui, bet dar pakenkė norėdamas sukirsti lietuvius.

Vokietija Reikalauja Kolonijų Gražinimo

Londonas, Gruodžio 15.—Joachim von Ribbentrop, Vokietijos ambasadorius Anglijai, pareiškė, kad Vokietija nusistačius su l aužyti "diskriminuojančią Versalės sutarties dalį," nes Vokietijai reikia kolonijų.

Hitleris siūlęs problemą išrišti geruoju, bet "aklas pasaulis" atsisakęs klausyti.

POPIEZIUS SVIECIASI-ZMONIŲ SKERDIKŲ RAŠTAIS

Vatikano Miestas, Gruodžio 14.—Kadangi dabar popiežius negaluoja, jis mažai kuo užsimas, o daugiausia skaitas Emilio de Bona ir Pietro Badoglio rašytą knygą apie užpuolimą ant Etiopijos.

MONTREALO MAJORU IŠRINKTAS REAKCIONERIUS

Montreal, Gruodžio 15.—Montrealo miesto majoru išrinktas Adhemor Raynault tautininkas. Houde liko sumuštu. Raynault gavo 56,395, o Houde 52,546.

Toronto, Gruodžio 14.—Ontarijos provincijos valdžia, kuri kartais vadinama Queen's Park'u, kadangi provinciniai rūmai randasi Queen's Park'e, davė parėdymą, kad 29 Toronto "lemiesčių bedarbiai, kaltinami 'kidnaperystėj' ir 'nelegalio susirinkimo laikyme,' būtų paliuosuoti.

Hepburno ir Roebucko širdys nemažai suminkštėjo ir del rinkimų rezultatu.

Prie to, pereitą penktadienį daugelis žymių Toronto miesto žmonių buvę atsilankę pas Roebucką ir reikalavę ar visai paliuosuoti ar nors teismą atidėti po Kalėdų.

Kaltinamųjų tarpe buvo ir draugas Humphreys, Ontarij bedarbių vadas, kuris per municipalinius rinkimus gruodžio 7 dieną buvo išrinktas į deputy reeve vietą York Townshipe.

Kaltinamieji buvo suminti liepos mėnesį, laike priemiesčių bedarbių kovų. Už palaikymą raštinėj kelių valdininkų jie buvo apkaltinti kidnaperystėj. Tokius kaltinimus iškepė pati provincinė valdžia. Bet dabar buvo priversta tuos savo piragus suvalgyti pati.

IŠNAUJO SKAITYS BALSUS PENKTAME WARDE

Toronto, Gruodžio 15.—Toronto miesto valdyba beveik paskutiniame savo susirinkime nutarė, kad būtų perskaityti balsai penktam warde, kur buvo išrinktas draugas Smith aldermanu.

CHIANG KAI-SHEKAS ESĄS NENUZUDYTAS

Shanghai, Gruodžio 16.—Nankingo valdžio skelbia, kad Kinijos premjeras Chiang Kai-shek dar nenuzudytas.

Maršalas Chiang Hsueh-liang, kuris suėmė premjerą, buvo paskelbęs, kad nužudęs Chiang Kai-sheką ir kitus tris Nankingo valdžios vadus.

PRAPUOLUSI \$8,000 VERTES RADIUMĄ SURADO ŠAŠLAVYNE

Toronto, Gruodžio 15.—Pereitą trečiądienį generalinėj ligoinėj po operacijos nuo stalo dingo 80 miligramų radiumo. Paaiškėjus, kad jį tarnai išmėtė su sąšlavomis, miesto sąšlavynė buvo pradėta ieškoti. Sako jis surastas trijų pėdų gilumo, po pelenais.

Išitėmykit Liaudies Balso Adresą

Kad jūsų raštai ir pinigai visada pasiektų redakciją ir administraciją stengkitės teisingai užrašyti adresą. Gerai išitėmykit Liaudies Balso adresą:
Liaudies Balsas
P. C.
Be

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$2.00; pusel metų \$1.00. Visur kitur metams \$2.50; pusel metų \$1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Nevykęs Išsisukinėjimas

CCF sąvairtraščio The New Commonwealth redaktorius Graham Spry rašo, kad "CCF bendrai imant aplaikė didelį smūgį, o Komunistų Partija didelius laimėjimus." Bet Komunistų Partija laimėjus tik todėl, kad ji "atsižadėjus" savo principų, pasistačius tokią programą, kuri nieku nesiskyrus nuo konservatīvų.

Sulyg Graham Spry aiškinimo, Stewart Smith, John Weir ir kiti komunistai buvo išrinkti tik todėl, kad jie buvo jau ne komunistai.

Jei taip, tai kodėl gi jis pats nebuvo išrinktas? Jis juk nebuvo komunistu. Jis visom keturiom priešinosi suvienytam frontui su komunistais.

CCF pralaimėjo, o Komunistų Partija laimėjo todėl, kad CCF per pastarus metus kovojo prieš vienybę, o komunistai už vienybę. Graham Spry ir kitų CCF vadų pastangomis buvo išmesti iš CCF net keli CCF klubiškai. Laikie rinkimų jis per radio agitavo nebaluoti už komunistus. O komunistai visuomet nurodinėjo, kad tik suvienytom jėgom bus galima laimėti.

Net CCF-eriai kritikuoja Graham Spry. Šešto wardo CCF klubo atstovas į Toronto apylinkės komitetą, R. Gladstone, pareiškė:

"Aš jaučiuosi labai nepatenkintu, kad toks pat unijistas, kaip ir aš, J. B. Salsberg, liko neišrinktu, kaip aš suprantu, tik todėl, kad nekuriu mano draugai CCF tarpe panaudojo netikusią taktiką."

Kitas CCF-eris, šešto wardo CCF klubo vicepirmininkas, Syd Robinson, kalbėdamas apie Graham Spry editorialą, pareiškė sekamai:

"Aš visai atmetu primetimą, kad komunistai atsižadėjo savo principų pereituose rinkimuose."

"Rinkimai aiškiai parodė, ką būtų buvę galima atsiekti su suvienytu frontu. Nėra abejonės, kad J. B. Salsberg būtų buvęs išrinktu ketvirtame warde, jei mes būtume turėję suvienytą frontą. Pagelba suvienyto fronto ir truputi didesnio darbo, šeštam wardo buvo galima išrinkti Graham Spry."

Komunistai neatsižadėjo savo principų. Jei jie nedėjo į programą klausimo apie revoliuciją, proletariato diktatūrą, komunistą, tai todėl, kad ne vieta buvo. Būtų didžiausia nesąmonė tokius klausimus dėti į savivaldybinių rinkimų programą.

Paremkite Liaudies Balso Vajų

Toronte išėdinėjo du nedideli rytiniai dienraščiai—Globe ir Mail and Empire. Šie laikraščiai per pastaruosius metus turėjo nuostolių. Bet štai turtingas mainų savininkas Mr Wright juos abu nupirko. Jis juos suliejo į vieną ir dabar leidžia Globe and Mail.

Jūs manote, kad jis juos nupirko todėl, kad tikisi padaryti didelį pelną? Klystate, jei taip manote. Jis juos naudos padidinti pelno mainose, kurie ir taip jau nepaprastai dideli. Staipora pavyzdžiui: Teck-Hughes Gold Mines, Kirkland Lake, per 10 metų gryno pelno davė \$26,124,934. Sakoma, kad ir tas mainas nebuvo įvesdinta daugiau, kaip \$500,000. Lake Shore Gold Mines per 18 metų padarė gryno pelno \$49,020,000. Taipgi buvo įvesdinta nedaugiau \$500,000. Mr. Wright su savo laikraščiu kovos prieš darbininkišką judėjimą, kuris reikalauja geresnių algų mainieriams ir visiems darbininkams. Globe and Mail jau atsižymėjo su hearstine propaganda.

Didieji kapitalistai spauda naudojami kitokiu būdu. Jie tankiai patys neleidžia laikraščius, bet paperka juos mokėdami laikraščių leidėjams dideles sumas. Laikraščių leidėjai tankiai parsiduoda net kitų šalių kapitalistams. Tik šiomis dienomis Francijos seimas įvedė įstatymą, kuriuom uždraudžiama Francijos laikraščiams imti kyšius iš užsienio kapitalistų.

Kapitalistų klasė spauda labai plačiai naudojasi. Todėl ir darbininkams reikia rimtai susirūpinti savo spauda. Darbininkų spauda, palyginti, labai silpna. Ji nepasiekia daug darbininkų. Sustoti ją didinti ir stiprinti dabar nelaiskas. Reikia atsiminti, kokius laikus pergyvenome.

Geriausia proga lietuviams paremti lietuvišką darbininkišką laikraštį, tai remiant Liaudies Balso vajų. Kas galite pasidabuoti aukų ir prenumeratų rinkime—kviečiami pasidabuoti toj srityj. Kam sąlygos neleidžia dirbti aukų ir prenumeratų rinkime,—kviečiami prisidėti aukomis. Torontiečiams ir montrealiečiams geriausia proga tą atlikti per Liaudies Balso koncertus.

Ištikro, atrodo sunku, kuomet reikia tiek daug dirbti ar aukoti. Bet atsiminkite, kad tas viskas sugrįžta. Kaip kapitalistui už spaudą išiešti pinigai sugrįžta mainose ar kur kitur, taip darbininkui sugrįžta įvairiais keliais. Jie sugrįžta dirbtuvėse, kurių darbininkams spauda padeda susiorganizuoti, atmušti bosų atakas. Darbininkams sugrįžta įvairiu kitu patarnavimu. Darbininkiška spauda nieko neskaityti organizacijoms už įvairius pranešimus bei atsišaukimus. Jei nebūtų darbininkiškos spaudos, darbininkų judėjimas negalėtų augti, negalėtų jis atsilaikyti prieš išnaudojimą, negalėtų jis išsikvoti susirinkimų, žodžio ir organizacijų laisvės, negalėtų atremti fašistinės propagandos. Tas viskas, ką darbininkai išleidžia ant spaudos, nesudaro kelintos dalies to, ko darbininkai netektų būdami be spaudos. Jei darbininkui algą nukerta ant 10 centų į dieną, tai per metus susidaro \$30.00.

Jūs parėmėt Daily Clarion. Dabar paremkite Liaudies Balso, kuris padės del Daily Clarion jungdamas lietuvius darbininkus į darbininkišką frontą. Visi į vajų su didžiausia energija!

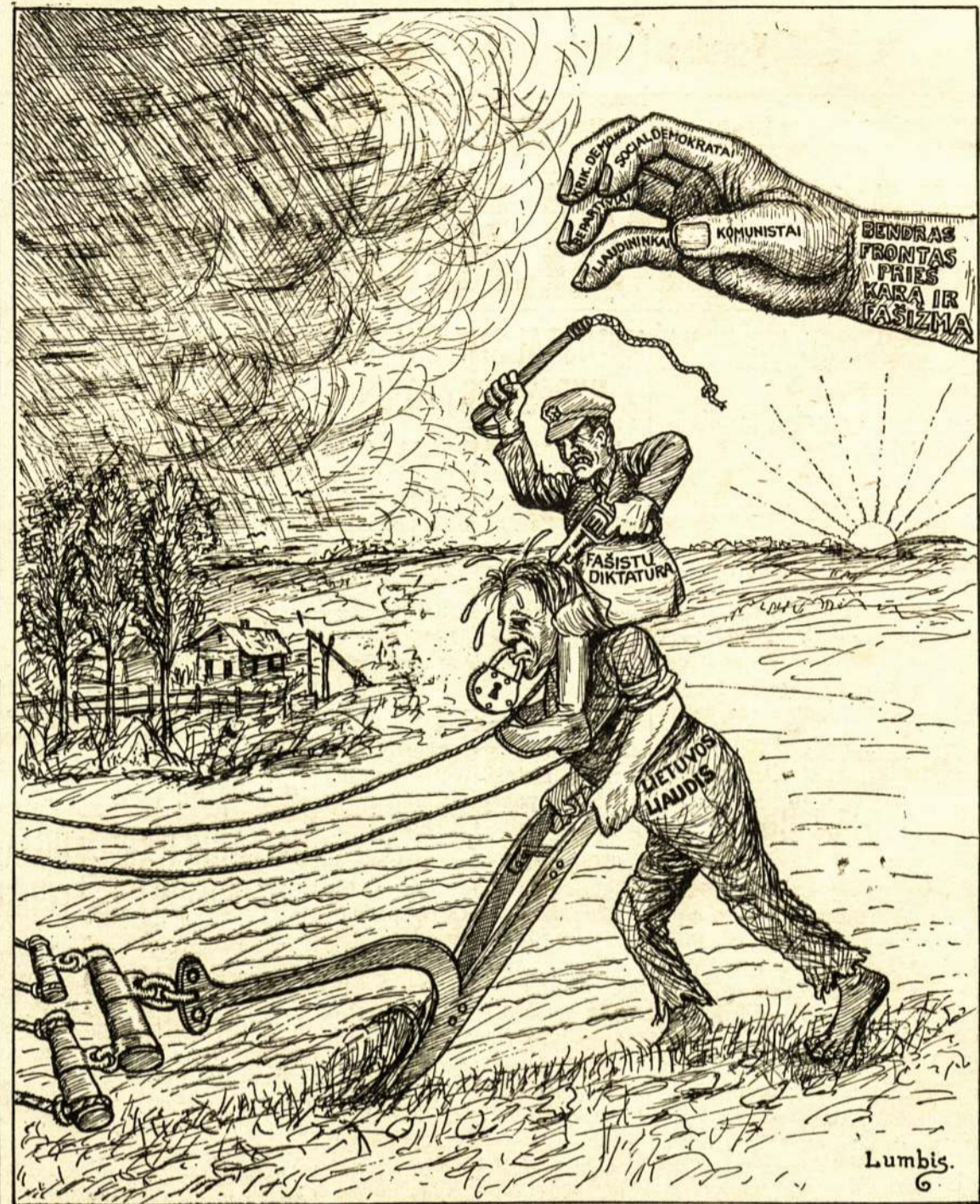
Moterėlės Logika

Batkienė per Naujienas vanoja Liaudies Balsui šonus, kad jis išpeikė J. Jokubyną už šelpimą Lietuvos fašistų atsiųsto agento Tysliavos. Ji nurodinėja, kad gera žmogaus širdis turi remti ne tik savuosius, bet ir priešus. Komunistai irgi praša aukų, o jei negauna, tuomet pyksta. Girdi, J. Jokubynas pasielgė, kaip ir pridera geram socialistui.

Tai bent logika! Nieku nesiskiria nuo kunigėlių aiškinimo, kad kai per vieną žandą užduoda, reikia atsukti kitą. Į ką gi būtų panašu, jei Ispanijos liaudis šiandien taip elgtųsi su Franko ir kitais budeliais, ji palaikanciais? O ar maža darbo žmonių nukentėjo nuo lietuviško fašizmo? Kas sušaudė komunistų veikėjus po perversmo? Kas uždarė liaudies partijas ir organizacijas? Kas uždarė Socialdemokratų Partiją? Kas nusmerkė mirtin Suvalkijos valstiečius? O Tysliava tuos budelius garbina. Jei jis pats neužmušė ar nenušovė tiesioginiai, tai jis dalyvavo tuose darbuose tuos budelius palaikydamas, jų reikalus gindamas.

Čia aukas komunistams, tai jos nieku bendro netu komunistų. Jos renkamos ne komunistų asmeninių darbuo klasės reikalų gynimui. Kas neduoda aukus, tas ne komunistus nukriaudžia, bet darbo

A.S.V. ir Kanados Lietuvių Bendras Frontas Ateina Pregelbon Lietuvos Liaudžiai

Jau 10 Met. Kaip Lietuvos Liaudis Yra Terorizuojama

Gruodžio 17 dieną sukako dešimt metų nuo įsigalėjimo Lietuvoje kruvinojo fašizmo. 1926 metais gruodžio m. 17 d. Smetona su Valdemaru Lietuvos dvarininkų ir stambiųjų buržujų skatinami, užpiūdė aukštai apmokamais karininkais teisėtu būdu išrinktąją Lietuvos vyriausybę ir nakties laiku paėmė valdžios vairą į fašistines rankas. O kad pateisinti naktinių padaužų užpuolimą, tą pačią naktį pradėjo daryti iki to negirdėtas Lietuvoj ant darbininkų ir valstiečių masines medžiokles. Nieko nelaukdami ir jokios kaltės neįrodydami suėmė ir už dešimt dienų sušaudė keturis geriausius Lietuvos darbininkų vadus: Kazį Giedrį, Karolį Požerą, Juozą Greifengerį ir Rapolą Čiornį. Sumynė jų kapą ir iki šiai dienai nepreildžia nei viena darbininkų prisiriinti prie tos vietos. Del visoko, kad paslėpti prieš tautą kruvini žygius, paskelbė melus, būk tie keturi darbininkų vadai ruošė perversmą per Naujus Metus ir rengėsi iššaudyti visuomenės veikėjus.

Šiuo metu Lietuvoj veikusios liaudininkų s o c ialdemokratų, krikdemų ir kitos partijos, į kurias buvo nukreiptas Lietuvos žmonių pasitikėjimas, netarė griežto žodžio prieš smurtininkus, kad be jokio pagrindo sušaudė Lietuvos darbininkų klasės vadus. Jeigu tuomet tos partijos būtų šaukę Lietuvos minias į kovą prieš užgrobikus, greičiau pačioje pradžioje būtų buvęs fašistų galybė sulaužyta ir išvengta tiek Lietuvos žmonėms brangių aukų. Nekurios partijos vietoj priešintis tiesioginiai puolė į fašistinį glėbį, o kitos del paskyrimo jų vadams aukštų pensijų irgi pradėjo garbinti tautininkų partiją. Toks vadų elgimosi tikslas buvo nuginkluoti Lietuvos liaudies politinį supratimą ir įrodyti, kad valdžioj beveik jokios atmainos neįvyko ir viskas eina normale.

To pasekmėje tuomet vidutiniai valstiečiai dar nesuėmė pažinti, į kurią pusę veda

užgrobikų valdžia, nes prieš fašistų įsigalėjimą Lietuvos ekonominis gyvenimas ėjo normalė vaga ir su viso pasaulio kapitalizmu buvo pakrypęs į vadinamą prosperity. Be to, tuomet valstiečiams fašistai aiškinosi, kad sutvarkysią Lietuvos žemės ūkį, kad visi galėsį gerai gyventi. Tačiau fabriku ir žemės ūki darbininkai iš pirmų dienų pajuto ant savo pečių kas yra fašistinė ranka. Pačiose pirmose dienose tapo jie nubraukti nuo profesinių sąjungų sąrašų ir prasidėjo žiauri darbininkų medžioklė. To pasekmėje tūkstančiai darbininkų ir vargingųjų valstiečių atsidūrė tarp supelėjusių kalėjimų sienų Varniuose, Alytuje ir kitose koncentracijos stovyklose. Buržuazinės partijos tuomet nusidavė kaip ir nematą to baisaus teroro ir nešaukė darbininkus į atvirą kovą už gynomą liaudies teisius. Tik viena partija, kuri per dešimt metų fašistinio teroro siautimo laikotarpi nei vienos dienos neatsitraukė iš liaudies teisių gynomio fronto, tai komunistų partija. Nežiūrint to fakto, kad tapo sušaudyti jos keturi vadai, dešėkai jos geriausių narių nukankinti fašistuose kalėjimuose, tūkstančiam jos narių kalėjimuose tapo pažauta sveikata ir padaryti amžiniais invalidais, tūkstančiai darbininkų ir valstiečių perėjo kalėjimus, komunistų partija nepaliaujamai veikė ir veiks iki kova nebus laimėta. Jeigu kitos partijos būtų ėjusios tuo keliu, darbininkų klasė būtų buvus sucementuota į nepalaužiamą uolą ir fašistai ne tik kad nebūtų galėję terioti Lietuvos liaudį per dešimt metų, bet būtų neišterioję nė mėnesio laiko.

Ką Lietuvos fašizmas davė per dešimt metų viešpatavimo laikotarpi, apie tai turbūt žino kiekvienas daugiau apsiskaitęs lietuvis. Nagi išauklėjo kelis tūkstančius aukštai apmokamų valdininkų, kurių vogimas iš valstybės išdo plačiai pagarsėjo po visą pasaulį. Nerasi pasulyje valstybės, kurios valdininkai

būtų pavogę tiek pinigų! Nerasi Lietuvoj ministerijos, apskrieties, valsčiaus, stambesnės ar smulkesnės valstybinės ir pusiau valstybinės įstaigos, kurioje nebūtų padarytos vagystės! Nėra Lietuvoj mėnesio pertraukos, kad neapsivogtų bent vienas valdininkas. Kas sekta spaudą, tam nereikia aiškinti, kiek turty yra suvogę Lietuvos valdininkai per dešimties metų fašistinio viešpatavimo laikotarpi. Tie suvogtieji turtai skaičiuojami ne dešimtimis milijonų litų, bet siekia šimtus milijonų litų, tik vienas Lapėnas pavogė apie 30 milijonų litų iš Lietuvos liaudies. O kur kiti? Beveik kiekvienas teisiamas už vagystę teisme pasirodė esąs geras fašistų patrijotas ir kuo didesnis, tuo daugiau vogęs.

Per dešimtį metų fašizmo viešpatavimo Lietuvos aukštųjų valdininkų algos pasitrigubino. Prie to, po visą Lietuvą tapo paskleista tūkstančiai aukštai apmokamų žvalgybininkų ir šnipų, kurie šale nuolatines algos dar gauna ir už kiekvieną išdavystę. Iš kiekvieno šimto litų valstybės išiešiu pinigų sveikatos reikalams tenka po 18 centų; pašalpai po 84 centus, o viskas nuplaukia į valdininkų kišenes, daugiausia slopinimo aparatui. Per dešimtį metų tapo išauklėta fašistinė jaunlietuvių organizacija, kurios tikslas yra persekioti kiekvieną progresyvi darbininką ir valstietį ir tam darbai skiriama iš valstybės išdo kas metai po 7 milijonų litų. Dvarininkams gražinta iš naujakurių tūkstančiai hektarų žemės ir Lietuvos gražiausių miškų plotai. Per tą laiką keliolika asmenų susėjo pasidaryti stambiais milijonieriais. Reiškia per dešimties metų fašizmo viešpatavimo laikotarpi dvarininkams ir aukštiesiems fašizmą garbinantiems valdininkams buvo aukso piūtis. Jei kuris ir papuolė į teismo nagus už vagystes, beveik visiems stambesniems buvo prasižengimai dovanoti ir su entuziazmu vėl buvo gražinti į fašistine

Pastabos

Taigi, Anglijos karalius Edwardas VIII jau atsisakė sosto.

Iš vienos pusės žiūrint, toks jo elgėsis atrodo visai ne vyriškas. Juk jis galėjo kovoti. Buvo atsiradę žmonių, kurie būtų sudarę kabinetą. Per naujus parlamento rinkimus Baldwinas klika būtų pralaimėjus, nes žemesni sluogsniai nemato priešasties, kodėl jis negalėtų vestis su Mrs. Simpson.

Iš kitos pusės žiūrint, tokią aukštą vietą užimančiam žmogui negarbinga atsisakyti sosto del moters meilės. Toks karaliaus pasielgimas rodo, kad jis buvo didelis lepišis.

Bet yra manoma, kad jo meilė buvo tik priedanga.

Nesusipratimas tarp karaliaus ir Baldwinas klicos įvykęs ne del Edwardo meilės su ta moterimi. Juk jis su ja draugavosi jau ilgokas laikus. Tas buvo gerai žinoma ir Baldwinui ir baldwinukams. Susikirtimas įvykęs del kitų priežasčių.

Baldwinas ir jo klika susikirtu su Edwardu ir jo šalininkais politiniams klausimais. Sakoma, kad Edwardas ir jo šalininkai nepritarę Baldwinui pro-hitleriškai politikai.

Bet jei tas susikirtimas įvyko delto, tai Edwardo atsisakymas sosto rodo, kad jis nusileido tokiui Baldwinui politikai, atsisakė kovos prieš tai.

Panašiai dedasi ir Japonijoje. Sakoma, kad Japonijos imperatorius nepritarias karininkų politikai, kuri ieško karo su SSRS. Imperatorius su savo šalininkais numatą, kad tokia politika žudo pačią Japonijos imperiją, kaip ir Baldwinio politika stato į pavojų Anglijos imperiją.

Kas liečia naują karalių, kuriuomi bus dabar Duke of York, jaunesnis Edwardo brolis, galima tik tiek pasakyti, kad ir jam teks klausyti Anglijos buržuazijos. Jei jis norės būti karaliu, turės klausyti anų. Todėl padėtis tol nesikeis, kol nesikeis Anglijos valdžia, kuriai dabar vadovauja konservatvai su Baldwinu priešakyje.

Kai kas aiškina, kad Anglijos "konstitucinis" krizis didelę žalą padarė Toronto miesto ponams. Girdi, didlapiai neturėjo vietos vedimui agitacijos prieš komunistų kandidatus, nes buvo užpildyti raštai apie tą krizį.

Kaip ten nebuve, bet pareiti Toronto miesto valdybos rinkimai tikrai padarė didelį "konstitucinį" krizį del kapitalistų Toronto mieste ir jo priemiesčiuose išrinkti penki komunistai ir 7 liaudžiai pritarianti žmonės. Tai didelis kaulas kapitalistų gerklėj.

Dabar darbininkams reikia rengtis kovai, kad reakcija nebegalėtų atsigauti. Reikia mobilizuotis, kod ne tik šiuos atstovus palaikyti, bet kad kitais metais dar daugiau išrinkti komunistų ir progresyviu atstovu. Reikia suprasti, kad ant kitų metų buržuazija griebis griežtesnių priemonių.

Teko girdėti, kad daugelis Toronto lietuvių būtų galėję balsuoti, bet nebuvo užsiregistravę. Sekantiems rinkimams besiantarinti reikia stengtis, kad nei vieno neliktų neužsiregistravusio. Taipgi reikia kovoti, kad neišbrauktų jau užsiregistravusių. Iš anksto besirūpinant draugiją.

Tačiau per tą dešimtmetį ir dauguma Lietuvos valstiečių pamatė ką atnešė jiems fašistinė valdžia. Desėtkai tūkstančių hektarų jiems priklausiusios žemės buvo parduota iš varžytinai (Pabaiga 6 puslapy)

lima bus tą atlikti, ypatingai turint savą atstovą taryboj.

Penktam wardo iš už Stewartą Smithą paduotų balsų apie 130 balsų buvo sugadintais. Reiškia, kad daugelis darbininkų nežinojo, kaip balsuoti, neteisingai pažymėjo. Reikia stengtis, kad sekančiais rinkimais būtų išaiškinta, kaip balsuoti. Negalima leisti, kad darbininkų kandidatų balsai būtų atmesti.

Sulyg paskutinių apskaitliavimų, J. B. Salsbergui truko tik apie 120 balsų. Manoma, kad daug daugiau revoliucinių darbininkų tam wardo turėjo teisės balsuoti, bet nebuvo užsiregistravę. Vadinasi, del jų apsilėidimo Salsbergas liko neišrinktu. Tai labai skaudi pamoka.

Kapitalistinė spauda dabar nori prirodyti, kad tie darbininkai, kurie balsavo už komunistinius kandidatus, už juos balsavo tik todėl, kad tie kandidatai jiems patikė savo kalbomis. Tai biauri nesąmonė.

Žmonės patiko ne jų kalbos, bet tas, ką jie sakė, kitaip sakant jų programa, apie kurią jie aiškino. Už komunistus balsuodami žmonės išreiškė pageidavimą, kad būtų daromas žygis pagerinti darbo žmonių būvį.

Reakcinė spauda apskaičiuoja, kad Toronte ir jo priemiesčiuose komunistai gavo virš 50,000 balsų. Ji sako, kad pagal gyventojų skaičių yra labai didelis nuosimtis. Už tai dabar daro visokius planus, kad sutrukdyti komunistų veikimą.

Teko sužinoti, kad Vytauto klubas žada rengti parengimą tą pačią dieną, kada įvyks Liaudies Balso koncertas. Išėina, kad klubas nenori kooperuoti su Liaudies Balso. Jei taip tikrai yra, tai ir Liaudies Balsui bus neįmanoma kooperuoti su klubu. Taip negerai. Klubičiai, manau, tą klaidą pataisys.

Teko girdėti, kad klubas prakalbas Griegaiciui surengė taipgi be jokios kooperacijos su kitomis organizacijomis. Tas taipgi peiktina. Bendromis jėgomis buvo galima prakalbas padaryti daug pasekmingesnes. Toks kelias būtų buvęs naudingesnis ir klubui ir visiems montrealiečiams.

Administracija gavo išmetinėjimą iš vieno montrealiečio, kad pasiuntė paraginimą atsi-naujinti. Tas draugas nepatenkintas todėl, kad skaitytojai esą aukavę ir dar prašomi aukoti. Laikraštis niekam nesuintinėjamas veltui.

Aiškus dalykas, kad taip yra. Vargiai yra bent vienas Liaudies Balso skaitytojas, kuris nebūtų aukavęs. Vieni aukavo daugiau, kiti mažiau. Kas kiek išgalėjo, tas tiek aukavo. Faktiniai, laikraštis turėtų būti suintinėjamas, nežiūrint to, ar kas moka prenumeratą, ar ne. Bet tas neatneštų naudos.

Faktas yra tas, kad laikraščio išlaikymui reikalinga ir prenumeratų ir aukų. Jei būtų suaukta užtektinai aukų, nereiktų rinkti prenumeratų, būtų galima suintinėti visiems už tas aukas. O jei užtektų prenumeratų, nereiktų prašyti aukų. Todėl nereikia pykti, jei yra primenama, kad pasibaigė. Jei tuo laiku nėra galimybių atsinaujinti, reikia pranešti administracijai, kad palauktų.

Prenumeratos turi dar kitią reikšmę. Paštas reikalauja, kad palengvintom sąlygom būtų suintinėjama tik prenumeratoriems.

Mokslas ir Technika

SALANTI KROSNIS AUKSTU- TINEJ ATMOSFEROJ

Praeitais metais profesorius Appletown paskelbė, kad atidengęs didžiai karšto oro sluogsni, kuris randasi apie 140 mylių nuo žemės paviršiaus. Tas sluogsnis pavadintas profesoriaus vardu ir jo apskaičiavimais tenai veikia telegrafinės bangos taip, kad sulyg bangų judėjimo gaunasi išvada, kad tame aukštyje atomai turi apie 1,000 laipsnių šilumos.

Profesorius apskaičiavimus mokslininkai sutiko su entuziazmu, bet atsirado keletas laikraštinių, kurie greitai pašoko prie išvados, kad toks "krosnis diržas" bus nepereinamu barjeru aviacijai, nes tokioje temperatūroje negalės veikti nei jokia mašina.

Tačiau mokslininkai sako, kad laikraštinių keliaudami į Appletown sluogsni pirmiau sušaltų iki mirties, negu galėtų pripažinti savo klaidas.

Jau senai žinoma, kad apie 30 mylių aukštumoje, vadinamame ozono sluogsnyje, iš priešasties saulės ultra-violetinių spindulių, temperatūra kyla su kiekviena mylios pakila. Šioje temperatūroje atsiuma smarkių sutrenkimų garsai ir iš ten atsiuma į žemę. Tas išaiškina, kodėl girdisi toli kanuolių garsai.

Ozono juostoj temperatūra mažai kuo skiriasi nuo žemės paviršiaus temperatūros, stratosferos balūnistai patyrė, kad siekia iki 60 laipsnių ar daugiau žemiau zero.

Septynias dešimtis metų aukštumoje randasi elektronų gasų sluogsnis, kuris priešinasi telegrafo bangoms. Šio sluogsnio aiškumas ir įveda žurnalistus į sunkią padėtį. Jų manymu, tenai temperatūra turi būti aukščiau metalų tirpimo taško, o tuo pačiu sykiu profesorius Vegard iš Oslo tvirtina, kad dangaus mėlynoji spalva gaunasi iš sušalusio azono kristalų ir tenai esą 210 laipsnių žemiau zero.

Kaip šiuos du faktus suderinti? Ar gali atomai sušalusio azoto taip judėti, kaip juda ir maišosi atomai tirpstantio metalo? Visas klausimas paaiškėja, kuomet mes realizuojame temperatūros (laipsnių) ir karščio (kolorijų) kiekius. Tuos skirtumus galima iširti su elektra, joje esamu karščiu ir deginimais. Žmogus gali perleisti 40,000 voltų trumpą elektros krakimą be padarytų nemalonumų, nes nepajėgia paveikti žmogaus kūną. Taipgi deganti žvakės liepsna išduoda karštį 500 laipsnių, per kurią irgi galima pritraukti pirštą be nudegimo.

Tas tiesa, kad veidas pradeda svilti vieno metro atstume

nuo ugnies, bet virintojai palaiko 2,000 laipsnių ugnį tik per pėdą nuo savo nosies.

Profesorius Crile, Amerikos biologistas, teigia, kad žmogaus kūne esanti mikroskopiškai turi po 6,000 laipsnių karščio, bet jie vistiek yra bejėgiai apsaugoti žmogaus kūną nuo didelio šalčio.

Tas pats yra ir erdvėje tarp žvaigždžių ir žemės, temperatūra yra zero, bet kiekviename atomo colyje yra 10,000 laipsnių šilumos, skaitant Centigradu! Bet toji šiluma nesutarpa mažesniųjų dangaus kūnų.

Appletowno sluogsnyje atmosfera yra labai reta—retesnė už galimą padaryti laboratorijoje tuštumą. Joje esantieji atomai turi aukštos temperatūros dilginimus, bet atomų dilginimai negali išstipinti ledų nei iškepti kiaušinio. Ir nežiūrint, kad tam atmosferos sluogsnyje randasi milžiniškus karščio dilginimus turintieji atomai, veikiant jiems atskirai, pati atmosfera, sulyg mokslininkų teigimo, yra šalta.

Sudburiečiai Vajų Jau Pradėjo

Surengdami koncertą 6 dienų gruodžio, sudburiečiai Liaudies Balso paramai vajų jau pradėjo.

Draugas J. Žukauskas apibūdino spaudos klausimą nurodydamas jos svarbą. Nekurie draugai ją įvertindami aukavo po \$10.00 ir \$5.00. Bendra suma siekia \$82.25.

Kadangi dar tęsime vajų ilgiau, tai koncerto pajamas ir aukotojų pavardes paskelsime vėliau.

Draugiškai G. Taruška

Laiškas iš Amerikos

"Liaudies Balso" Administracijai

Brangūs Draugai:—
Surasdama reikalą remt darbininkų spaudai ir matydama, kad Kanados draugai smarkiai užsimojo "Liaudies Balso" vajų, aš irgi noriu ateiti jums į pagalbą. Čia prisijučiu U.S.P. Money Order ant penkiolikos dolerių ir 50 c. (\$15.50) už 6 metines "Liaudies Balso" prenumeratas ir 50 aukų nuo drg. J. Stanūko. Prašau prisijusti pakvitavimams knygelę ar kortas, gal gausiu daugiau. Naujiems skaitytojams pradėkite siuntinėti "L. B." su šia sąvairte.

Su linkėjimais gerų pasisekimų "Liaudies Balso" vajuje.

Ralph Braus
Rochester, N. Y., USA

Dešimties Metų Fašistinio Teroro Lietuvoj Auka

Grabe guli Abramavičius, vienas iš fašistų nužudytų Suvalkijos valstiečių streiko dalyvių.

Liaudies Balso Vajaus Pirmos Dienos Rodo, Kad Bus Smarkus Susikirtimas

Vajus Atidaromas su 18 Naujų Skaitytojų ir \$180.00 Aukų Winnipegas ir Sudburis Davė Pirmuosius Šūvius

Liaudies Balso vajas prasidėjo nuo pereito antradienio, gruodžio 15 dienos ir tęsis visą mėnesį iki sausio 15 dienas, 1937 m.

Drg. K. Ginkus, vajuos vedėjas trečiam rajone, su pirmu vajuos šūviu prisijutė \$85.00 aukų ir štai ką jis rašo: "Visviena neduosime ramumo I rajonui, varžysime montrealiečiams klyną. Tam mes winniegiečiai ir šią sumą sukėlėm. Mums yra daug sunkiau sukelti, nes aukų mums reikia ieškoti po miškus, o ne po miestą, nes mieste mažai mūs esame."

Drg. G. Taruška nuo sudburiečių prisijutė \$89.25 aukų ir rašo taipgi, kad tai tik pirmas šūvis.

Drg. N. Berškienė pridavė \$7.88 aukų nuo torontiečių draugių moterų sekcijos.

Viso aukų jau gauta su vajuos atidarymu \$182.13.

KIEK KAS GAVO NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Udarninkai žiūrėkite, kad jūsų vardas būtų udarninkų lentelėje kuo aukščiausioje vietoje.

- F. Bunkus, Montrealas, 3
- P. Zuikis, Timminsas, 3
- R. Braus, Rochester, USA, 3
- P. Matulaitytė, Montrealas, 2
- K. Kilikevičius, Montrealas, 1½
- J. Stukas, Montrealas, 1
- J. Rutelionis, Montrealas, 1
- K. Shukstis, McKenzie Island, 1
- J. Naujokaitis, Montrealas, ½
- M. Gudas, Montrealas, ½
- E. Juškevičaitė, Montrealas, ½
- A. Keršys, Montrealas, ½
- E. Černauskaitė, Torontas, ½

Viso 18

Metinis Skaitytojas Skaitosi Pilnų Skaitytoju

Tikslesniam darbo apskaitlavimui ir kad udarninkai neturėtų skriaudos, administracija nutarė metinį skaitytoją skaityti pilnu, pusmetinį — ½ ir trims mėnesiams užsirašiusį prenumeratorių skaityti ¼. Čia iš pradžių gali atrodyti, kad yra kiek nors painumo, nes, pavyzdžiui, drg. F. Bunkus prisijutė administracijai 4 skaitytojus, iš jų yra du metiniai ir du pusmetiniai, taigi viso skaitome ne 4, o 3 pilnus metinius. Kadangi visiems taip vienodai bus skaitoma, tai nei vienam iš udarninkų negalės būti skriaudos.

Prašome Atsinaujinti Prenumeratas

Senieji skaitytojai, kurių prenumeratos išsibaigė, yra prašomi atsinaujinti laike vajuos. Pinigus patys prisijusite, arba udarninkams ar agentams perduokite, jie prisijus. Ypač visų udarninkų prašome, pakalbinkite kiekvieną skaitytoją atsinaujinti prenumeratą, kurio jau išsibaigusi. Nors vajuos lentelėje nebus priskaitomi atnaujinti skaitytojai, tačiau daugiausia atnaujinusiems senų prenumeratorių bus duodamas agento kreditas. Udarninko užduotis ne tik rekrutuoti armiją naujų skaitytojų darbo klasės švietėjui, bet ir senus palaikyti.

Nekurie draugai bara mus, kam administracija skubinasi siuntinėti pranešimus tuojuos, kaip tik prenumeratora pasibaigia. Draugai! Jeigu laiku atsinaujintumėte prenumeratas, tai tikrai sutauptytumėt laikraščiu keliolika dolerių ir administracijai nemažai laiko, kas dabar

ieškovojama paraginimų siuntinėjimui.

Pinigus Siųskite Money Orderiais ar Čekiais

Siųsdami pinigus, čekius ar pašto perlaides (Money Orders) išpirkite "Liaudies Balso" vardu ir siųskite laikraščio adresu. Del administracijos, tai vis tiek pat, kad ir laiške grynus pinigus pasiunčiate, bet taip siunčiant, siuntėjas labiau rizikuoja savo pinigais. Jeigu laiškas kur pražūtų kely pašte, tai jau jame siųstų pinigų nebebūtų galima surasti. Siunčiant gi čekiais ar pašto perlaide, tai atsitikime, jeigu ir pražūtų laiškas su perlaide ar čekiu, bet jeigu jis dar niekur neišmaintytas, tai paštas vistiek tuos pinigus išmokės gavęs šaknelę iš pašto skyriaus, kur pinigai buvo pasiųsti.

Žinoma, kempijų darbininkams tas dažnai neįmanoma, gyvenant toli nuo paštų, ir dažnai jie teturi tik vieną kelią, tai grynais pinigais pasiųsti. Kur negalima to išvengti, nieko nesibaigusi. Bet ir kempijų darbininkams patartina, kur galite, prašykite jūsų kompanijos, kad ji jūsų vardu pasiųstų čekį nurodytu adresu. Nekurie draugai taip daro ir, tai geriausias būdas.

Administracija

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau P. Sindiko. Turiu svarbų reikalą. Prašau atsisausti, ar kas apie jį žinote, prašau pranešti šiuo adresu: 16 Land Str., Hamilton, Ont.

M. Indrulėnas

Įdomumai

LOS ANGELES MIESTAS

Los Angeles miestas yra Suvienytų Valstijų vakaruose. Jį įsteigė 1781 metais meksikonai kolonistai ir pavadino angelų karalienės vardu. Per 70 metų po jo įsteigimui jis buvo pusiau laukiniu miesteliu. 1950 met. iš 4,000 miestelio gyventojų kasdien buvo užmušama po vieną, kas parodo, kad tarp vietinių ir atėjusių ejo dideli susikirtimai. Taipgi dar 1870 metais miestelyje buvo tik 5,000 gyventojų, bet per 60 metų, tai yra iki 1930 metų, Los Angeles gyventojų skaičius pasiekė 1,250,000 gyventojų.

Dabar Los Angeles mieste automobilių daugiau užregistruota, negu visoj Vokietijoje, ir 25,000 daugiau, negu New Yorke.

KELETAS ŽINIŲ APIE MĖNULĮ

Mėnulio paviršius yra labai nelygus. Jame esančios skylės (krateriai) turi net po 100 mylių pločio. Į skylės neįeina saulės spinduliai ir jos yra tamsios, todėl nuo žemės keturi dešimtadaliai mėnulio paviršiaus yra visiškai nematomi.

Ant mėnulio esanti temperatūra yra stebėtinai kraštutinė. Ant atkreiptos į saulę pusės, arba toj dalyje, kurioj būna diena, siekia 250 laipsnių karščio, o nakties metu siekia 200 laipsnių žemiau nullo. Oro, vandens, augalų ir gyvybės, kas yra plačiai žinoma ant žemės planetos, nesiranda ant mėnulio.

Iš Hawajų salų matosi nuo mėnulio šviesos paeinančios vairovorykštės, kurių šviesos spalvos yra daug ryškesnės, negu vairovorykštė, susidariusi dienos metu.

Egiptėnais tiki, kad mėnulio pilnatyje žuvys per vieną naktį susigadina. Pietų afrikonai niekada nepradeda jokios kelionės ar svarbesnio darbo, kuomet esti paskutinis ketvirtadalis mėnesio. Lietuvoje irgi yra užsilikę visokių nesąmonių, vieni bijosi sėti javus, kiti statyti namus, kuomet esti dečia. Nekurie tiki, kad kuomet esti pilnaties, tai moterys pasidaro apkvaitusiomis. O kiti tiki, kad mėnulis yra proto stimuliantas, esą nuo šviesos pasidaro įvairūs lunatikai. Tačiau mėnulis su tais mitais jokio bendro neturi.

Mėnulio šviesa yra šalta, bet pasarga imama nuo jo spindulių ten, kur atmosfera yra neapsakomai gryna.

Antartiko rajonuose mėnulis apšviečia dalį laiko užėjus ilgoiems naktims. O ant Pietinio poliaus per pusę mėnesio mėnulis būna matomas virš horizonto, kitą pusę mėnulis būna žemiau horizonto.

AUKSAS

Šiandieniniam pasaulyje kiekvienas kapitalistas dūmoja, kokiu būdu daugiau pasigriebti aukso, su kuriuo galima visko įsigyti. Toks turty gėdimas privedė prie to, kad kapitalistas darbininką įlandina net iki 8,000 pėdų į žemę kasti del jo aukso.

Tačiau aukso produkcija nuo 1493 metų iki dabar pasiekė tik bilijoną ir du šimtu milijonų uncijų. Visas šis auksas galima būtų supakuoti į skrynias, turinčias kiekvienai sienai po keturiasdešimt vieną pėdą ilgumo. Anglija turi 1,450 tonų aukso, arba vieną trečdalį pasaulyje esančio aukso. Suvienytų Valstijų dentistai kas metai sunaudoja vieną trečdalį aukso, reikalingo monetų kalimui, dantų taisymui.

Berlyne parodoj buvo išstatytas stebėtinai plonas aukso lapas, kurių suguldžius 282,000 gaunasi tik vieno colio storumas.

Karališki brangakmeniai, spalvuoti stiklai gražiausias padaromi iš sutarpinto aukso ir stiklo. Taipgi mokslui yra žinomas dirbtinas auksas, kuris gaunamas iš aluminijaus ir vario mišinio, bet padarymas brangiai kainuoja.

Cheminiai tyrinėjimai parodo, kad kiekvienoj anglinių pelenu dėžėj randasi už du centu vertės aukso.

ARABIJA

Supuvusios stubos, purvinos, siauros gatvės ir nešvariai apsišingę Arabijos gyventojai turistui sutveria vaizdą, kad arabai yra nešvariausi žmonės pasaulyje. Tačiau, iš kitos pusės žiūrint, jie priklauso švarių žmonių žmonių pasaulyje. Tarp arabų beveik nežinoma iš tėvų paveldėjimo ligų. Jie stiprūs, įrąsus, sveiki žmonės.

Arabija yra šalis, kurioje nesiranda nei vieno ežero, upės ir miško, nors žemės plotas 20 kartų didesnis, negu New Yorke valstija.

Arabų maistas daugiausia susideda iš sausų produktų, ant jų užsigieriant ožkų arba kupranugarių pienu. Sviestas arabams yra didelė luksuserija. Pasmaguravimams kaip kada panaudoja blyną arba mažą šmotelį sūrio, padaryto iš kupranugarių pienu.

Paskatinimui vyrų, moterų ir vaikų apetito, arabai kramto tam tikrą jų šalį augantį augalą, vadinamą khat, arba kaip jie vadina "rojaus gėlę." Daugelis miestelių turi tam augalui krintsi viešuosius urvus, kuriuose krentama prie muzikos sulyg ritmo ir pasitenkina "lüksuserija."

Arabų moterys irgi kvarbuoja nagus juodai ir paskui padailina oranžine spalva.

EMIGRANTAS

Atsiminimai

(Tąsa)

Kada mes išlipome iš traukinio vienam Saskatchewan provincijos miestelyje, mus pasivėmė vienos to miestelio krautuvės savininkas ir nusivedė.

Suvedė mus į krautuvę. Krautuvė daugiau panaši į tvartą, negu į krautuvę. Visai nekurenama. Kadangi buvo labai šalta, mes negalėjome pakęsti šalčio. Pradėjome šokinėti ir rankas daužyti. Pardavėjas pradėjo šaipytis. Jam buvo nešalta, matomai jis pripratęs prie tokio oro.

Už pusvalandžio prasidarė krautuvės durys ir įvirto farmerys. Net nusigandom, kuomet mums pradėjo aiškinti, kad pas jį reiks dirbti. Sudžiūvęs, atrodė kaip išbadėjęs bedarbis. Kepurė turėjo tris skylės, iš

kurių kyšojo vata. Apsiaėvęs buvo guminiiais batais. Ant aušlų maskatavo perplyšę viršutinės kelnės. Buvo apsvilkęs trumpu žieminiu žiponu.

Pasakęs gerą rytą krautuvininkui, pasikalbėjęs su juo, jis atsikusio prie mūsų ir pradėjo dairytis. Prie mūsų išspiovė sukramtyto tabako skystimą, nuo kurio Kazys vos nesuvisėmė.

—Tai jūs ieškote darbo?— klausė jis mus.

—Taip,—mes atsakėm.

Daugiau nieko nesakydamas jis vėl apėjo apie mus ir apžiūrėjo labai atidžiai. Paskui nusisuko į krautuvininką ir pradėjo kalbėti. Krautuvininkas jam pradėjo aiškinti, kad vargiai jus kokia nauda iš mūsų.

—Aš nežinau iš kokio krašto jie yra,—jis aiškino farmeriui.

—Kai tik suėjo į krautuvę, kad pradėjo drebėti, šokinėti. Matomai iš šiltų kraštų.

Farmerys vėl apsidairė ir nusijuokė. Atsipiovė šmotą tabako, įsigrūdū ir burną ir vėl prisitartino prie mūsų.

—Gerai,—tarė vieną akį priimerkęs,—jei norite dirbti pas mane, galite važiuoti su manim.

—Bet mes norėtume žinoti, kokią algą mokėsite?—mes davėm jam suprasti.

Farmerys vėl nusisuko nuo mūsų ir pradėjo kalbėtis su krautuvininku. Mes supratome, kad jis klausė krautuvininko, kiek algos duoti.

—Neduok daug,—patarė jam krautuvininkas.—O gal neapsimokės jus laikyti nei už pavalgymą.

—Jūs gerai žinote, kad dabar dar šalta, nėra darbo. Aš dabar turėsiu jus laikyti dykus. Bet aš jums mokėsiu po 15 dolerių į mėnesį. Kada prasidės darbai, arimas is sėjimas, tuomet duosiu po 30 dolerių į mė-

nesį.

Taip pasakęs, farmerys ištempė akis ir atidžiai sekė mus, kuomet mes pradėjom kalbėti, ką daryti, ar sukirti, ar ne.

—Labai mažai jis duoda,—pažymėjo Kazys.—Kada mes vykome iš Lietuvos, tikėjomės gauti nors po tris dolerius į dieną. Dabar tik po 50 centų. Juk mes neuždirbsime nei ant drabužių?

—Tai ką mes turime dabar daryti?—aš pastačiau klausimą.

—Aš tik penkis dolerius turiu. Kita, kalbos gerai nemokame.

Tarp mūsų užviešpatavo tylą. Kiekvienas leidomės mintimis į praeitį ir ateitį. "Jeigu ir po 30 dolerių į mėnesį mokėtum," galvoju sau vienas, "tai ir tiek maža. Ką gi aš per vasarą uždirbsiu?"

Mūsų tylą nutraukė farmerys dar kartą užklaudamas ar mes sutinkame vykti pas jį.

—Je nebus galima gyventi,—Kazys greitai įsiikišo,—galėsime pamesti. Bet dabar atsisakyti

negalime. Kaip mes gyvensime be pinigų?

Davėm suprasti farmeriui, kad mes sutinkame.

—Gerai,—farmerys atsakė su džiaugsmu.—Eikit paskui mane.

Apsuko kepurę į kitą pusę, atsiveikino su krautuvininku ir išsivedė mus laukan.

Už kelių žingsnių nuo krautuvės stovėjo didelė skrynja ant keturių ratų. Priešakyje skrynios stovėjo du gana gražūs arkliai. Jis greitai juos pakinkė. Mums davė suprasti, kad lipume į tą skrynją.

Privaziavom prie didelio dvairo. Gyvenami namai buvo labai gražūs. Ant dviejų aukštų. Kiek toliau stovėjo labai didelis budinkas. Kaip paskui sužinojom, tas budinkas buvo tvartai. Apačioj buvo laikomi arkliai ir kiti gyvuliai, o viršų pašaras jų šėrimui. Į kairę nuo gyvenamo namo ir tvartų matėsi kitas mažesnis budinkas. Tai buvo grū-

dų sandėliai. Į dešinę matėsi mažytė būda.

Įsivedė mus į vidų. Mus pasitiko jo pati, kuri buvo visai skirtinga. Stora, riebi moteris. Atrodė neblogo būdo.

—Čia bus mūsų darbininkai,—perstatė mus farmerys.

—Sėskitės,—ji paprašė.

Susėdome ir pradėjome dairytis. Ant galinės sienos kabėjo šventos Marijos paveikslas, o ant dešinės sienos Jezaus Kristaus.

—Matyt dar tikinti žmonės,—Kazys man pašnibždėjo,—gal kiek daugiau atjaus.

Kairėj sienoj buvo durys, kurioms buvo gana plačios ir užtvestos kažkokia marška. Už tos marškos buvo girdėti ką tai kalbant, bet dar negalėjome suprasti. Tik vėliau iš už tos marškos išlindo penki vaikai, du jau paaugę vaikinai ir trys merginos. Vyriausia mergina buvo 22 metų amžiaus, antroji 20, o trečioji 18. Nei nepajutom,

kaip išvarvėjo seilės bežiūrint į jas.

Už valandos laiko mus pakvietė valgyti. Valgis mums labai patiko. Davė mėsos, bulvių, daržovių, įvairių skanėsių. Privalėm kaip per Kalėdas ar Velykas.

—Dabar aš jums parodysiu, kur jūs gyvensite,—tarė farmerys, kuomet buvome pavalgę ir šiek tiek apsipratę.

Išsivedė mus iš gyvenamojo namo ir privedė prie būdos. Priešakyje būdos buvo didelė bala, per kurią buvo padarytas lieptas iš lentos. Per lentą einant ji smarkiai sulinko ir pašinėrė į vandenį. Įvedė mus į tą būdą.

Kairėj pusėj būdos stovėjo lova, dešinėj nedidelis pečiukas, o gale didelė krūva anglių. Grindys buvo apimtos anglimis ir purvu.

—Jauskitės,—sakė farmerys,—sėskitės, kaip jūs norite, bet aš sakau, kad nebū-

Lietuvoje

Provokatorius Išdavė Teisininką ir Siuvėją

Lapkričio 17 dieną apie 12 valandą nakties tapo užbaigta spręsti didelė ir paini B. Fogelevičiaus ir C. Fišeraitės byla. Bylos turinys toks:

Prieš trejetą metų žvalgyba gavo žinių, kad Maironio gatvėje 8 nr. 5 bute gaminama komunistinė literatūra. Žvalgybininkas nuėjo kratos daryti. Čia rado begyvenant garsųjį Sudiką ir pas jį viešnią, vieną panelę iš Rygos, Latvijos pilietę. Be to, buvo rasti trys čemodanai.

Kadangi policija neturėjo žinių, kad Sudikas veikia komunistams, tai jo nė neklūdė, o tik paėmė čemodanus, nes Sudikas sakė, kad čemodanai buvo atidaryti, paaiškėjo, kad jie pilni komunistinės literatūros ir įrankių atsišaukimams gaminti. Nuėjo sumiti Sudiko, bet tas jau buvo pabėgęs į SSRS. Tačiau jis ten pabėgęs be slaptažodžio, tai Sovietų Rusijoje buvo įtartas (greičiau žinojo, kad lošia pro vakatoriaus rolę—Red.), suimtas ir 6 mėnesius išlaikytas Minsko kalėjime.

Paskui Sudikas buvo išremitas. Po tam Sudikas žvalgybai išpasakojo, kad jį politikonai ištraukė B. Fogelevičiaus. Buvę gauta žinių, kad literatūrą gaminti padėdavus ir C. Fišeraitė. Pas Fogelevičių padarė ryta krata ir "Parkieto centro" kontoroje, kurioje Fogelevičius buvo vedėju, rasta portfelis nelegalių dalykų — susirašinėjimas, blankai, etc.

Kariuomenės teismas Fogelevičių nubaudė 10 metų, Fišeraitę 4 met. sunkių darbų kalėjimo, bet Vyriausiasis tribunolas kariuomenės teismo sprendimą panaikino ir pripažino, kad byla priklauso spręsti Apeliaciniam rūmams. Rūmai tvarkomajame posėdyje nutarė, kad byla priklauso kariuomenės teismui. Tada byla vėl grįžo į Vyriausiąjį tribunolą, kuris vėl išaiškino, kad byla priklauso rūmams spręsti. Taigi, lapkričio 17 d. ji ir buvo sprendžiama.

Sudikas buvo šaukiamas liudytoju, bet jis neatvyko: gauta žinia, kad jis iš Rygos išvykęs į Braziliją. Tik pas Sudiką rasti čemodanai buvo sudėti ant rūmų stalo. Beje, Sudikas Kariuomenės teismo buvo nubaustas pusantros metų kalėjimo, bet kaip provokatoriui bausmė dovanota.

Fogelevičiaus byloje liudytojais buvo iššaukti žvalgybininkai Lašas, Skirmontas, Mičius ir to namo, kuriame Sudikas gyveno, šeimininkas. Rašysenos ekspertai pripažino, kad kai kurie pas Fogelevičių rasti padė-

galūs raštai rašyti Fogelevičiaus ranka.

Fogelevičius kaltu neprisipažino. Jį gynė profesorius P. Leonas ir advokatas J. Zymonas; Fišeraitę gynė advokatas V. Požėla.

Rūmai B. Fogelevičių nubaudė 6 metais, C. Fišeraitę 4 metais sunkių darbų kalėjimo.

Fogelevičius yra baigęs Lietuvos universiteto teisių fakultetą, o Fišeraitė siuvėja.

Už Trukdymą Eiti Pas Mergą Užmušė Sūnų

Lapkričio 19 dieną Apeliaciniai rūmai sprendė įdomią Jono Ukso baudžiamąją bylą. Buvo taip:

Tauragės aps. Kaltinėnų vals. Varsėdžių km. gyveno našlys J. Uksas, 67 metų amžiaus. Senis dėl senatvės šeimininkauti negalėjęs, tai ūkį valdė jo sūnus Antanas, jau prieš keletą metų susituokęs ir turįs du vaikus. Antanas senio sūnus, Petras, buvo siuvėjas ir eidavo per žmones siudamas — uždarbiaudamas. Visi Uksai sugyveno neblogoi. Bet laikui bėgant gerus santykius Uksų šeimoje pradėjo gadinti kaimyno Martinkaus tarnaitė Julė, kuria senukas susidomėjęs. Tėvo elgėsiys vaikams nepatiko ir jie tūvi pradėję kludyti su tarnaitė draugauti. Bet senis užsispyręs ejo savo keliu ir su kludytimis kovojė. Pagaliau paslydo gandai, kad senis Julę vesias ir jai užrašysiąs ūkį. Del to Ukso vaikai dar labiau susirūpino. Pagaliau Antanas su Petru Uksai nutarė savo senam tėviui gėdą padaryti: užtikti jį pas tarnaitę ir parsiųvarti namo. Taip ir padarė.

Vieną naktį pastebėję tėvą einant iš namų, vaikai nuėjo paskui. Prieš jį Martinkaus namo pasišvietė elektros lempuote ir pamatė, kad tėvas kambariuose sėdi pas Julę. Vaikai pradėjo išmetinėti, gėdinti, varyti namo. Tarnaitė kažkur paspruko iš kambaro. Išėjo ir tėvas lauk, bet čia prie durų jis susitiko su sūnum Antanu ir tuoj ėmė bartis. Čia pat, ant tvoros, kaboję pamautas puodas, kurį senis čiupo ir juo smogė Antanui į galvą. Antanas nuo smūgės krito be sąmonės. Paskui jis buvo įneštas į Martinkų grįžimą, aprištas, o rytojaus dieną ir pas gydytoją nugabentas. Gydytojas manė, kad sužalojimas nesunkus, tai tik aprišo ir davė vaistų, bet nuo to sužeistajam geriau nebuvo, o po kelių dienų jis mirė.

Medicinos ekspertiza konstatavo, kad velionis buvo smarkiai sužalotas: sulaužytas galvos kiaušas, įvyko galvos traumos komplikacijos, smegenų uždegimas ir mirtis. Laiku padarė

—Viršutinius drabužius nusiuvikti nebus galima nei naktį, — tarė Kazys, pažvelgęs į lovą. — Nejaugi šioj šalyj taip elgiasi su tarnais?

—Turėsime vargti, kol sužinosime apie šios šalies gyvenimą, — tariu jam. — Kai pagyvensime, gal surasime geresnes sąlygas. Juk dabar negalime nei pasijudinti, nes neturime kuo.

Taip mums besikeikiant ir pykstant ant nešvaros, fermerys mus pašaukė vakarieniės.

—Kaip jums patiko vieta? — užklausė fermerys, kada susėdome prie stalo vakarieni.

Savo nepasitenkinimą išreiškėm tylėjimu. Tas jam nepatiko, bet pasitenkino tik vienos akies primerkimu.

Vakarienię valgėm visa šeima kartu. Tas mus labai stebino. Lietuvoj tarnai niekad nevalgo prie vieno stalo su ponais. Valgis taip pat buvo geras.

lėkite anglių. Jei pritruks, parvešime daugiau.

Kada fermerys išėjo, mes pradėjom dairytis aplinkui. Šiurpas paėmė.

—Tai kad papuolėm! — tarė Kazys, giliai atsidusęs. — Lietuvoj dar neteko gyventi malkiničioj.

Gera ar bloga, jau vėlu pataisyti. Todėl pradėjome tvarkytis. Paėmėm atklodę, ant kurios buvo pusė colio dulkių, išsinešėm laukan išdulkintome, kiek buvo galima išdulkinti. Tą patį padarėm ir su paklode ir pagalviais. Paklodė ir pagalviai buvo iš baltos medžiagos, bet nuo dulkių smarkiai pajudėjo. Užsikūrėm pečių. Gavome lopotį ir su ja nuskutomė grindis. Paskui gavome ryzą, su kuriuo mėginome šiek tiek apvalyti sienas.

—Tą apsitvarkėm, — pasuotė, ar galėsi tu tokioj padė-

Kanados Lietuviai Reikalauja Priešfašistinių Lietuvos Kalinių Paliuosavimo

rius operaciją, ekspertizos manymu, būtų buvę mirties išvengta.

Taigi J. Uksas ir buvo patauktas kaltinamuoju už sunkaus kūno sužalojimą su pavojumi gyvybei.

Šiaulių apygardos teismas J. Uksą pripažino kaltu ir nubaudė 6 mėnesiais paprasto kalėjimo. Be to, velionies našlei ir dviem vaikams iš J. Ukso priteisė po 20 litų kas mėnuo, kol našlė ištekės arba mirs, o vaikams iki jie sukaks 21 metų amžiaus.

Kaltės įrodymo daitką—puodą teismas nutarė gražinti J. Martinkui.

J. Uksas padavė apeliacijos skundą, bet rūmai jo skundą atmetė.

Už Pieną Paliko Seną Kaliošą

Šiauliai.—Į vieną žinomą pieninę užėjo du nepažįstami vyrai ir paprašė jiems pripilti keturis litrus pieno. Pripylus indą abu ėmė čiupinėti kišenėse ir pasisakė pamiršę pinigų. Vyrukai pasiūlė, iki jie sugrįš su pinigais, palikti pieninėje savo ryšulėly, kurį pardavėjos priėmė. Laukė pardavėjos valanda, o vyrukai vis neateina. Sako, imsim pažūrėsim, kas gi yra tam ryšulėly. Pažiūrėjo ir rado... seną kaliošą ir dar be pado.

ATIDAVĖ PLEŠIKĄ VOKIEČIAMS

Lapkričio mėnesyje iš Vokietijos atbėgo Lietuvos plėšikas Juozapaitis. Jis Vokietijoje nužudęs tris žmones. Lietuvos pasienio policija jį sulaukė ir uždarė Viešvilės kalėjimą.

Vėliau į Viešvilę atvyko vokiečių kriminalinės policijos valdininkai ir Lietuvos policijos lydimi surašė Juozapaitį išviešinti.

"Liteks" Fabrikas Kaune Atleido 200 Darbininkų

Ginčas tarp darbininkų ir samdytojų prasidėjo dar vasa-

raį ir vieną dieną darbas buvo nutrauktas, bet darbininkai buvę užtikrinti, kad laike dviejų mėnesių ginčytini klausimai bus sutvarkyti, tai darbininkai ir stojo į darbą. Bet nuo to darbo inspektoriaus pažado praėjo trys mėnesiai ir niekas nepasikeitė, tai apie vidurį lapkričio mėnesio visi to fabriko darbininkai metė darbą.

Fabriko darbininkai suskirstyti kategorijomis. Pirmos kategorijos darbininkai (už 1,000 šūvių) gauna po 35 centus, antros — po 30, trečios po 25 ir ketvirtos apie 18 centų. Taigi, darbininkai nori, kad audėjai būtų suskirstyti tik į dvi kategorijas; samdytojas sutinkąs panaikinti tik ketvirtą kategoriją, o tris palikti. Be to, padieniai darbininkai vieni gauna per dieną iki 8 litų, kiti iki 3 litų, nors abiejų dirbą tokiomis pat mašinomis ir lygių kvalifikacijų. Darbininkai ir čia reikalauja sulynginti.

Keliamas klausimas dėl mokinių: samdytojas priėmęs prie paprasto darbo darbininkus visais ne mokiniams, bet juos laikąs mokiniams ir mokąs kai kuriems tik po vieną litą per dieną.

Į fabriką buvo atvykęs darbo rūmų pirmininkas ir neva kreipėsi į susiginčius, bet jam nepavykė darbininkus nubovvoti.

Kadangi darbininkai į darbą negrįžo, tai samdytojas išlipino skelbimą, kad visi streikuojantieji laikomi atleistais. Streikuojančių yra apie 200.

Reikiška ir vėl bus nemiga generolui Čaplui.

Žmonės Išbadėję Miško Medžiagos

Vaškai.—Vaškų valsčiuje lapkričio m. 19 dieną įvyko viešas miško pardavimas, kuris buvo begalo žiaurus. Žmonių susirinko per 700, tuo tarpu pardavimui vienietų buvo tik 226. Kiekvienas spaudėsi prie lango, kad gautų keletą erdmetrų malkų, kurių tektų važiuoti 10—20 kilometrų.

Žmonės su didžiausiu įnirtumu stumdėsi, spaudė vienas kitą ir šaukė laukiniais balsais. Pirmą

—Matomai čia kitokie papročiai,—spėliojo Kazys.

Ant rytojaus fermerys liepė savo vaikams aprodyti mums viską. Dvi merginos ir vienas vaikinąs nuvedė mus į tvartus, kur stovėjo apie 50 arklų. Iš abiejų pusių tvarto buvo pritaistyto užtvartos, kuriose buvo du arkliai. Visi arkliai buvo dideli ir riebiūs. Menkas sušlamėjimas juos baisiai gązdino. Vaikinąs mums parodė, kaip juos kinkyti. Kada paaiškino, kad kiekvienas gausime po penkis arklus, net plaukai atsistojo. Suvaldyti tokius žvėris, kaip Kazys sakė, ne juokas.

Paskui privėdė mus prie mažesnių arklų. Juos vadino vardais. Vienas buvo Petras, kitas Jurgis, o trečias Mary. Jie buvo naudojami jodinėjimui. Kitam darbui jų visai nenaudojo. Po vieną arklį mums davė, o trečią pasiėmė Edwardas, fermerio sūnus, ir jojome apžiūrėti laukų ir įrankių.

Mes baisiai nustebome, kuomet užjojome laukuose gulinčius plūgus ir kitus ūkio įrankius. Kaip arta, taip ir palikta visi plūgai. Ant tiek surudiję, kad pažint negalima, ar jie geležiniai, ar ne. Edwardas mums paaiškino, kad reiks juos apšveisti.

Taip bevaldydami įrankius, sėklas, sulaukėm pirmo sekmadienio.

Sekmadienio rytas buvo labai gražus. Atsikėlėm apie 8 valandą ryto. Pašėrę gyvulius pusryčiavome. Po pusryčių fermerio šeima pradėjo rengtis į bažnyčią. Galvojome, ką jis darys su mumis, ar jis laikys namie, ar veš į bažnyčią. Pėsčiom eiti buvo toli. Automobiliu visų nuvežti nebuvo galima, nes per didelė šeima.

—Eikit čia, — pakvietė mus fermerys.

Nusivedė palei tvartą, liepė uždėti pavalkus ant dviejų ark-

kartą matant tokį išpardavimą, net šiurpas ima. Dabar sandėliuose erdmetrus malkų kainuoja 9 litus.

O tuo pačiu laiku Tiškevičiams dalinama miškas desėtkais hektarų.

NOREJO IŠDURTI BUVUSIAM MEILUŽIUI AKĮ

Panevėžys. — Lapkričio 18 dieną prie "Spaudos Fondo" viena mergina peilio smūgiu kėsinosi išdurti buvusiam meilužiui akį. Sunkiai sužalojo. Po to mėgino pabėgti, bet policija ją veikiai sulaukė.

Supyko Ant Pačios, Piktumą Nuvarė Ant Kiaulių

Šiauliai.—Šiauliuose Pakartuvių gatvėje lapkričio 22 dieną ėmė žmonės ir susibarė. "Ką," sako moteriškė, "aš paršus augintu, centą prie cento kalu, o tu kaip paršas viską pralauki... Užsigavo vyras. "Ką," sako, "aš tau paršas? Tuoj aš tau parodysiu paršus nam kaip šioti." Paėmė vyras kirvį, nuėjo į kutele ir ėmė kapoti paršus: mažesniams galvą visai nukirto, vienam uodegą, kitam ausį nukirto, nugarkaulius sukapojo. Kilo nesvietiškas tų paršų vizgimas, atbėgo žmonės, pašaukė policiją. Rezultate to, kapejės paršus gavo protokolą už gyvulių kankinimą ir moteriškė išvijo jį iš savo buto.

Statomas Naujas Tiltas

Anykščiai. — Netolimoje praeityje pastatytas didelis geležinis tiltas per Šventąją ir pavadinamas A. Baranauko vardu. Dabar statomas naujas geležinkelio tiltas per Šventąją. Prie tilto statybos gavo darbo daugelis vietos bedarbių. Nors ir sunkų darbą gavę, bet darbininkai gali nors šiek tiek užsidirbti kasdieniniam duonos kąsnui.

Paliuosavo Kunigą Nuo Savo Vaiko Išlaikymo

Buvusi Pagirių klebonijos tarnaitė Gr. iškėlė kunigui P. ci-

YOUTH COLUMN

SECOND TORONTO YOUTH CONGRESS TAKES PROGRESSIVE STEPS

(continued from last issue)
In this issue I will deal mainly with the resolutions and the duty of the Lithuanian youth.

Reasonable Resolutions

The Congress accepted the resolution of recreation which asked for the advocacy of the value of recreation also for facilities for recreation.

A resolution calling for the clearing of slums demanded that the Dominion government appropriate part of the eighty million dollars that is used for rearmament to be used for slum clearance.

Cooperation between the Trade Unions and the Canadian Youth Council was expressed in the resolution regarding Trade Unions and Minimum Wages. It was resolved that the C.Y.C. initiate activities to formulate minimum wage legislation for men. The Congress through its resolution expressed warm support to the Trade Union Movement in their efforts to improve the conditions of the youth.

A demand was made in the Unemployment resolution for the improvement of the unemployed youth conditions and also the government to pass a minimum wage law which would give youth working on the farm \$25 a month with board.

The Education resolution vilinę bylą reikalaujama mokėti vaiko išlaikymui.

Šiaulių apygardos teismas iš kunigo buvo priteisęs po 30 litų kas mėnuo mokėti tarnaitėi del kūdikio išlaikymo iki jam sukaks 14 metų amžiaus.

Tačiau kunigui nepatiko teismo sprendimas ir vietoj šelpiti savo kūdikį, jis padavė Apeliaciniam rūmams skundą. Tą skundą lapkričio 23 dieną sprendė Apeliaciniai rūmai. Į teismą atėjo ir buvusi tarnaitė kūdikį ant rankų nešina. Teismas persvarstęs bylą Šiaulių apygardos teismo sprendimą panaikino ir paliko rūpintis kūdikio išlaikymu vienai merginai.

Na, o kunigai vis dar mokinai, kad reikia mylėti savo vaikus, bet savo vaikų išlaikymui stengiasi neduoti nei surūdijusio cento.

PA AUGO KALINIŲ SKAIČIUS

Dabartiniu laiku Toronte kalėjime randasi 165 kaliniai. Suliginus su praeitais metais, kalinių skaičius devyniais nuosimė didesnis. Taipgi užmiestyje kalėjimo farmose randasi 195 kaliniai, arba 39 nuosimė daugiau, negu praeitais metais.

called for employment of more teachers in schools and a reduction in entrance fees.

It was resolved in the Franchise resolution that the voting age should be lowered to eighteen years of age because youth at the age of eighteen are subject to the same laws of youth at twenty-one.

The resolution calling for equality of religious and racial minorities was accepted with great enthusiasm by the delegates.

The resolution requesting research into social planning states that we must have a change and that production should not be for profit but for the use of the people. The Congress reaffirmed its belief that unemployment is here to stay and that the youth must study a cure for this terrible condition.

Resolution on Peace Action

The Congress passed the resolution on Peaceful Change which I believe needs explanation. From the facts that are before us we know that peaceful change is impossible. The people of Spain elected a government they wanted but the ruling class (rich people) revolted and would not permit progressive legislation.

The collective security resolution pointed out the need for cooperation between nations and the reorganization of the League. The Congress believed that each country should elect by popular election representatives to the League and also Canada be free to act as she pleases in time of war.

The Congress opposed the manufacture of munitions to the extent for use of export and demanded that Canada cease rearming.

These are some and part of the resolution submitted to the Congress and were accepted. Although I personally believe, as the majority of my organization does, that all these resolutions are not perfect but they are a step forward. Much has been achieved by the Congress and if the youth of Canada give the Canadian Youth Council the necessary support we will go forward to a better and happier life. The Lithuanian youth of Canada into a body from this great and worthy movement that has united the youth of Canada into a body that is agreeable to all.

Lithuanian youth, do not remain in the back lines. Take your place in the youth movement of Canada and help to improve your own welfare.

Lith Youth Delegate of the S. D. C. L. M. B. S. Toronto, Ont.

reikia eiti į bažnyčią, pesimelsiti?

—Aš už jus pasimelsiu,—atkirto fermerys, — jūs valykite tvartus, nes oras gerėja, tai reikės pradėti arti.

—Kad mums reikija draudžia dirbti šventadieniais,— pradėjo aiškinti Kazys,—jei mes dirbsime, mus dievas sunkiai nubaus.

—Aš už jus atsakysiu,—atkirto fermerys. — Imkite šakes ir dirbkite, nes laikas brangus.

Mes griežtai atsisakėm dirbti sekmadieny, aiškindami, kad bijome dievo.

—Mus galb perkūnas užmušti, jei mes dirbsime sekmadienyje, aiškinom.

Farmerys net pajudėjo iš piktumo, kuomet mes atsisakėm dirbti. Padavė mums šakes ir nuėjo. Mes irgi iškinėm arklis ir nuėjom.

(Bus daugiau)

Šimtai Montrealo Lietuvių Tikrai Dalyvaus Liaudies Balso Koncerte Gruodžio 20, 5 Val. Vakare, Dom Polski--Nepamirškite Dalyvauti ir Jūs!

Montrealo Naujienos

Darbininkų Susirinkimas Ir Nutarimai

Gruodžio 3 dieną įvyko ALD LD 137 kuopos Moterų Sekcijos susirinkimas, Point St. Charles distrikte. Susirinkimas buvo gana skaitlingas, nes atsilankė ne tik didesnis skaičius senų narių, negu paprastai kad atsilankydavo, bet nemažai dalyvavo ir naujų.

Svarbiausiu dieno tvarkės punktu buvo Liaudies Balso vaizaus klausimas. Sekcijos komitetui pasiūlius sukelti \$100 ir gauti 25 naujus skaitytojus, reikiama lenktyniuotis su vyrais, nė viena draugė nebuvo tam priešinga. Kad kvotą pasekmingai išpildžius, visos draugės pasisąžadėjo sulig galimybės dirbti; dauguma iš susirinkusiųjų iššaukė vienos kitas į lenktynes, kuri ant trijų skaitytojų, kuri ant daugiau ir mažiau ir sukelti tam tikrą sumą aukų.

Be to, nutarė rengti koncertą Liaudies Balso naudai ant 26 dienos gruodžio. Koncerte nutarė išleisti iš varžytinių labai gražų daiktą, kurį drg. Valinčienė paaukojo.

Koncerto suruošimui išrinktas komitetas iš sekančių draugių: Petrauskienės, Šuplevičienės ir Žasienės.

Negaliu pamiršti pažymėti, kad šiame susirinkime įstoję dvi naujos narės: drg. Maželienė ir drg. Vaškeilienė; gi kitos draugės pasisąžadėjo įstoti po naujų metų.

Naujuos sumanymuos draugės išreiškė pageidavimą turėti savitarpinio lavinimosi pamokas įvairiais klausimais, k. t.: politinio lavinimosi, valgių gaminimo, rankdarbių ir kita. Sumanytas nutarta vykdyti gyveniman. Pavesta valdybai pasirūpinti sale, surasti lavinimuisi medžiagos ir kita.

Montrealietės darbininkės vis daugiau ir daugiau pradeda sudrauginti savo klasės reikalus—daugiau pradeda įsitraukti į veikimą.

Ir Aš Buvau

Priešdarbinikiška Demonstracija Nepasekminga

Lapkričio 29 dieną Montrealo ateivių kunigai šaukė bažnyčiose, kad visi tikintieji gruodžio 6 dieną 2 valandą po pietų susirinktų prie miesto valdybos namų demonstruoti prieš komunistus.

Atėjus paskirtam laikui minėtoji vietoj rinkosi įvairių tautų tikintieji, būtent: slovakai, ukrainiečiai, vokiečiai, lenkai, italai, rusai ir tarp jų buvo apie 100 lietuvių, skaitant didelius ir mažus. Bendras susirinkusiųjų skaičius su kunigais siekė apie 6,000 žmonių. Tad sulyginus su Montrealo ateivių skaičiumi, susirinko mažai.

Darbininkai, kurie ėjo ter demonstruoti, turėtų suprasti kad kunigai šaukė tą demonstraciją persekiojimui mūsų reikalų, kad mums atimti teises kovoti už duonos kąsnį ir laisvą žodį. Kurie demonstravo, gerai supranta, kad kapitalistai juos pačius ir visus darbininkus smaigia darbuose, bet sukurstyti kunigų, pusalkaniai ant šalto oro demonstravo už kapitalistų reikalus.

Kodel taip? Tokie darbininkai neturėtų klausyti kunigų šauksmo, kad reikia išnaikinti darbinikišką judėjimą. Kunigai taip šaukia todėl, kad atitraukti didelę dalį žmonių nuo gynybos darbininkų klasės reikalų ir juos paversti turčių reikalų gynėjais, o už tai jie patys gauna

Diskusijos Del Grigaičio Prakalbu

Penktadieny, gruodžio (Dec) 18 d. 8 val. vakare, rytyčių salėje, 2114 Frontenac Str., šaukiama tąsa Grigaičio Prakalbu diskusijų, kurios buvo nutrauktos pereitą sekmadienį klubo svetainėje.

Visi kviečiami dalyvauti "L. B." Reporteris

riebiai apmokėti. Jie šaukdami tikintuosius darbininkus ginti kapitalistų reikalus darbininkus palieka dievo apveizdai, niekad nepasako, kad stokite ginti darbininkų reikalų.

Taigi, tikintieji draugai ir draugės! Nepaisykit tų fašistinių pakaliku šauksmo ir neikite daugiau į tokias demonstracijas. Jūs žinote, ką padarė jų sėbrai Ispanijoje. Čia Montreale irgi kursto ne prie kito, bet tik prie tos pačios jų vadinamos geraširdystės.

Viduržemis

Rymo Katalikų Bažnyčia Virsta Fašistine Įstaiga

Gruodžio 6 dieną, sekmadienyje, duotomis Kvebeko provincijos premjero Duplesio ir Montrealo arcievykupo direktyvomis buvo suruošta visų ateivių Romos katalikiškų parapijų demonstracija prieš komunizmą, arba kaip jie sako, prieš komunistinės propagandos pavojų.

Prie miesto valdybos 2 valandą po pietų sumaršavo apie septynių tautų parapijonai. Juos vedė jų dvasiškis "generolai." Iš rytų pusės nesimatė atžygiuojant lietuviško "vaisko," nes matomai Bobinas gėdinosi savo "žalnierius" išrykiuoti prie lietuviškos bažnyčios. Mat, iš tokios skaitlingos parapijos žygiuoti per miestą su keliomis lešimtimis parapijonų, buvo neįmanoma.

Kaip ten nebuvo, bet jis savo užduotį vistiek atliko: Žymesnes figūras atvežė savo gražiu automobiliu, kiti gatvėkariai atvažiavo ir vietoje išrykiavo savo "karžygišką" batalijoną. Del atlikimo tikro veiksmo paskyrė porą žvalgų, kad apvaikščiūtų aplink, ar nesiranda koks susibuntavojęs parapijonas ir nemėgina išvengti stojimo rykiuotėn. Sugrįžė žvalgai atraportavo, kad randasi, bet labai mažai. Strateginiame punkte pastatė svarbiausias figūras: savo brolių ir Jasutį. Pirmas nešė tautos vėliavą, antras kryžį.

Pranutis nešė kryžių ir žvalgėsi į užpakalį, kur kelintoj gretoj žygiavo žydraakė Magdaleona, kuriai jis savo paklusnybę atidavęs. Matomai manė, kad po to kryžiaus kelio turės išsioldyti jo svajonės su žydraake. Pranučiui galima pasakyti, kad kaip ten nebus su žydraake, bet kokią seną padkavą nuo ekselecijos Smetonos už bandyną sėti fašistinės dvasios, tai gaus. Nes apart šio "istorinio" žygio nemažai sėjo fašistinių diegų tarp klubiečių. Tankiai stengėsi per fašistinį laikraštį "Vienybę" griauti klubiečių vienybę.

Taip visa demonstracija, susidedanti iš apie 6,000 demonstrantų, kurių tarpe buvo apie 100 lietuvių, sumaršavo į Notardame katedrą, kur nuo paties "dievo stalo" tronuose sėdėdami vyskupai, arcievykupai ir kiti miesto šiškos liejo savo pagiežos tulžį prieš komunizmą, darbinikišką o r g a nizaciją. Nors visi maršavusieji buvo ateiviai, bet jiems didieji baro-

Visi Rengkitės Dalyvaut Liaudies Balso

Metiniame

KONCERTE

Sekmadienyje, Gruod. 20

Dom Polski, 1956 Frontenac St.

Montreale

Montrealo Progresyvių Organizacijų Nariai ir Simpatikai, Meno Mėgėjai su Viršlaikiais Darbuojasi, Kad Liaudies Balso Metinis Koncertas Būtų Puikus

Programa Susidės iš Veikalo, Gigonų, Indijonų ir Klasiškų Šokių; Solo Dainų ir Muzikos; Gitaristų Muzikos; Jaunimo Choro Dainų, Duetų, Trio, Seksteto; Monologo, Deklamacijų. BUS SVARBUS SVEČIAS IŠ AMERIKOS ir t.t.

Tai bus didžiausias ir įdomiausias parengimas, kokį tik Montrealo lietuviai, kada nors yra suruošę.

Visi Montrealo ir apylinkės lietuviai—es kviečiami dalyvauti.

Pradžia 5 val. po pietų.

KONCERTO KOMITETAS

nai kalbėjo francūziškai, išskyrus porą, kurie kryžavojosi kalbėdami angliškai. Šaukė, kad jie nenorį diktatūros ir tokių įvykių, kaip Ispanijoje įvyko. Sakė—tai norį laisvos demokratiškos Kanados ir šaukėsi, kad žmonės protestuotų ir siųstų valdžiai reikalavimus, kad valdžia išleistų tokius įstatymus, kuriais būtų uždrausta komunistinei propagandai skleistis, nes ji esanti iš pačios Maskvos.

Ar rasi didesnę demagogiją: klykė, šaukė, kad norį laisvės, nenorį diktatūros ir tuo pačiu laiku plūsdami darbinikiškas organizacijas reikalavo fašistinės prievartos. Kas kalta už Ispanijos įvykius, ar ne tokie patys vyskupai ir Duplesiai, kurie sukilo prieš ten esančią demokratišką valdžią ir lieja Ispanijos žmonių kraują?

Šaukė: "Komunizmas organizuojasi tarptautiniai, tai ir mes, broliai, seserys, katalikai, organizuokimės tarptautiniai kovai su komunizmu."

Taigi, šiandien buržuazija per savo bažnytinis tarnus patiekia naujus darbininkų kiršinio metodus, neskirdami net tautų. Bet pažvelgkime kas buvo praėjusio didžiojo karo laikais ir kas bus kilus naujam karui? Nes daugumas žinome, kad francūzai, belgai ir dauguma vokiečių katalikai, bet jų pačių buržujų vieni prieš antrus perstatom didžiausiais priešais. Mums lietuviams perstatoma, kad lenkai mūsų mirtini priešai, o lenkams perstatoma atvirkiškai ir skiepijama neapykantos propaganda.

Kurie maršavote toje demonstracijoje, pasistatykite sau klausimus, prieš kokį pavojų jūs maršavote? O priešite išdavos, kad žygiavote už didesnį savęs pavergimą. Tinkamai apdiskusiuokite šiuos klausimus ir pamatysite kas yra žmonių draugai ir kas priešai.

Buvęs Parapijonas

Montrealiečių Lietuvių Parą Ispanijos Liaudžiai

Ispanijos liaudžiai, kovojantys su nazišku ir itališku fašizmu, darbininkai reišia didžiausią užuojautą. Kur tik nesutiks katalikų ar kitokių įsitikinimų darbininkų, tuojaus stato klausimą: "Na, kaip sekasi darbininkams Ispanijoje? Ar

užteks jėgų lojalistams nugalėti fašistus? Kodel Sovietų Sąjunga neduoda tiesioginės paramos Ispanijos darbininkams?" Ir daugybė panašių klausimų apsipla. Kiti parodo net pasirizimą vykti ir padėti kovojantiems darbininkams. Savo išsireiškimus patvirtina aukomis. Visokios finansinės kampanijos seka viena paskui antrą, bet ir Ispanijos liaudis nėra užmiršta. Ant blankų surinko sekami draugai: Astrauskas \$6.90, Janauskas \$6.00, P. Valinčienė \$5.90, Skirka \$5.65, Petrauskas \$3.05, A. Lapinskas \$1.75, Kačiulis \$1.20, A. Jonušis \$1.00, Laurinaitis 50 c., Grigaitis 50 c., Petronis 20 c. Viso ant blankų surinkta \$32.90. Per prieškarinį ir Priešfašistinį Komitetą \$118.50. Visos aukos pridutos Ispanijos Liaudies Gelbėjimo Komiteto sekretoriui drg. Max Armstrong. Visiems aukavusiems ir rinkėjams reiškiu komiteto vardu širdingą aciu.

M. Gudas

Prieškarinio ir Priešfašistinio Komiteto Sekretorius

ALDL 47 Kp. Vakariene

Nepaisant, kad tą vakarą, tai yra gruodžio 6 d., buvo ruošti kitur parengimai, bet ir į minimą vakariene atsilankė žmonių pusėtinai skaičius. Visi dalyviai linksmai laiką leido tarp savęs bediskusiuodami įvairius klausimus ir į programos dalyvius bežiūrėdami. Šiuo sykį gerai pasirodė drg. Kiela su cilėraščiu "Iš kur gimė fašizmas." Po programos drg. A. Šiliniui atsisaukus ir sveičius del paramos salės išlaikymo fondan aukavo sekami draugai bei draugės: A. Šerpytis, M. Kavoliūnienė ir Skirka po du dolerių. Virbila, Kukenis, V. Uldukis, Kiela, Milevičius, Kerbelis, S. Sinkevičius, J. Vaitiekūnas, Dabulevičius, Čekaitis, Mačiulaitis, Kilikevičius, Mikalauskas, Šalininkas, Pečiulaitis, Mikalauskaitė, Tamošiūnas, N. Šalininkas, Šilinis, Keršys, Z. Stankauskas, J. Stukas, Račys, V. Bunkus, Liukoaitis, F. Bunkus, aukavo po dolerį. Balčiūnaitė \$1.02. Kavaliauskienė, Skripkūtis, Matukas, Gudavič, Nokrušienė, Ruteionis, aukavo po penkis dešimtis centų. Piteris 30 c., Bedarbis 25 ir Krišas 25 c. Viso suaukavo \$36.82. Varde valdybos reiškiu širdingą aciu už gausias aukas.

M. G.

Grigaitis Montreale

Gruodžio mėn. 12 d. vakare D. L. K. Vytauto Nepr. Klubu salėje kalbėjo iš Amerikos atvykęs "Naujienu" redaktorius Grigaitis. Jo prakalbu atėjo pasiklausyti apie pora šimtų žmonių.

Reikia pasakyti, kad kaip toks žmogus, senas socialistas, laikraštinnikas, kalbėjo labai nuobodžiai. Pusę savo prakalbos pašventė pasigyrimui savęs, kad jis yra mokytas, kaip ėjo mokslus, kad ilgus laikus, kaip redaguoja laikraštį ir t.t. Prirodymui savo tiesos apie socializmą pavyzdžius ėmė iš evangelijos... Išgyrė Ameriką ir Kanadą, kurios jo nuomone vienintelės šalys, kad čia kiekvienas turi progą gerai gyventi(?).

Toliau kalbėjo apie žmonių laisvę, socialistinę demokratiją, tačiau pats pripažino, kad kuriose šalyse žmonės turėjo tokią laisvę, kaip Vokietijoje, Italijoje, mūsų tėvynėje Lietuvoje ir kitur, ten jau šiandien nėra tos laisvės. Ispanijoje čia kruvinos kovos už išlaikymą laisvės. Bet kas išplėšė iš žmonių tą laisvę, nė vienu žodžiu neprisiminė. Rodos jis nežinojęs, kad fašistai. Daugiau jam ant liežuvio kliauvo komunistai, iš ko jau galima spręsti, kad jis stato didesniu pavojum darbininkams—komunizmą, o ne fašizmą.

Pranešė, kad sekmadienio vakarui jo tema bus: "Apie socializmą, žmonių laisvę—demokratiją ir proletarinę diktatūrą."

D. A.

Grigaičio Antra Prakalba

Jam Nerūpi Darbininkų Vienybė

Gruodžio 13 d. D. L. K. Vytauto Nepr. Klubu salėje įvyko antros Grigaičio prakalbos ir vėliau perstatymas. Kadangi buvo garsinta per socialistinius ir sklokininkų laikraščius ir vietiniuose skelbimuose, kad įžanga veltui ir žymus asmuo kalbės, tai publikos rinkosi daug. Bet čia prakalbu rengėjai sumanė gana negražų būdą, pasinaudoti besirenkančiais žmonėmis, nustatydami įžangą 15 ir 20 centų. Kaip kurie pasipiktinę tuo išėjo, kiti mokėjo įžangą. Nežiūrint to, prakalbose dalyvavo apie 300 žmonių.

Grigaitis, pradėdamas kalbė-

ti, atsirekomendavo kur mokslus ėjęs ir kad esąs pirmuoju ir vyriausiuoju "Naujienu" redaktorium. Pakvietė lietuvius stoti į klubą ir skloką. Išgyrė Amerikos ir Kanados gerą demokratinę tvarką. Pasakojo, apie prieš Kristaus gimimą buvusias diktatūras ir respublikas. Aiškino komunizmo blėdinumą; gyrė socialdemokratų; išniekino proletarus kaip gyvūnus, tamsūnus, negalinčius būti valdžioje. Pasmerkė proletarinę diktatūrą. Citavo iš K. Markso raštų, bandydamas aiškinti proletarinę diktatūrą nereikalingumą, bet citatos kalbėjo priešingai. Kad Leninas pavirtęs bolševiku tik 1917 metais ir palikęs biauriausiu diktatorium. Kad sovietus, kaip organizacijos formą, sukūrė socialistai, o Leninas pasisavinęs. Kalbėjo apie nelaisvę Sovietų Sąjungoje, bet nepažymėjo nieko. Kiršino klausytojus prieš komunistus. Fašistus prasilenkė. Jo nuomone, komunistai ir fašistai, tai tas pats.

Nekantryjančius del ilgos kalbos ir nusišypsčius iš jo melagingų išsireiškimų, vadino laukiniais, indijonais ir reikalavo nerodyti dantis rodydamas ranką į asmenis.

Baigus apie trijų valandų kalbą, buvo klausimų, į kuriuos neatsakinėjo, bet tyčiojosi iš klausėjų, dažnai iškraipydamas klausimus. Daug klausėjų tuo piktinosi. Kilus daugiau riebesni klausimų, kalbėtojas pasiskelbė, kad traukinyje jo laukia, pirmininkaujantis, su talka Grigaičio, paskelbė, kad neįmanoma toliau tęsti klausimų atsakinėjimą ir scenos uždanga užsidarė. Tuomet, negavę balso, atsisaukė į publiką, kad gruodžio 18 d. rytyčių salėje bus diskusuojama Grigaičio paskelbti melai.

Ką Grigaitis Atliko

Stebėtis tenka, kad socialistai ir dar vadovaujantis nesigėdina taip atakuoti komunistinę darbininkų srovę. Niekinti vienintėlį darbininkų valdomą šalį. Sovietų Sąjungą. Apgailėti kontrevoliucionierių fašistų agentų, kad juos darbininkų valdžia persekioja ir baudžia. Kad apsilenksti su šaukimu darbo žmonių prieš fašizmo pavojų. Kam gi naudą neša kiršinimas socialistiniai nusistačius prieš komunistiniai n u sistačiusius? Ar gi ne talka fašizmui?... Kodel Grigaitis nė vieną sakinį negalėjai pasakyti šaukiant vienytes progresyves darbininkų mases prieš visus žmonių didžiausią neprietelių fašizmą?... Ar nebūtų geriau, kaip piudyti masių vienybę prieš kitus?...

Montrealiečiai daug kas laukė, kad kaip progresyvis vadovas apvienis šios sistemos suskaldytas lietuvių darbininkų mases, bet mes likome apvilti. Nelinkėtina su tokiomis kalbomis rodytis darbo žmonėse, ypatingai esamu laiku.

K. K.

Iš M. L. S. ir D. P. D-jos Susirinkimo

Kaip visuomet, taip ir šiame susirinkime, buvo daug visokių svarbių tarimų. Ligonių klausimą apsvarsčius, buvo nominuota sekantiems metams valdyba iš sekamų asmenų: į pirmininkus J. Vilkelis ir K. Juška; į vice-pirmininkus Keršys ir Jokupka; į finansų sekretorius M. Gudas; į protokolų sekretorius K. Kilikevičius; į kasininkus A. Jonušis, be portfolio valdybos nariais V. Bunkus, Lesevičius, Petronis ir Bilevičius.

Vėliau buvo skaitytas laiškas užkveičiant draugijai dalyvauti Liaudies Balso metiniam koncerte. Laiškas vienbalsiai priimtas ir tapo išrinktas atstovas Z. Janauskas pasveikinti Liaudies Balso su auka nuo draugijos \$10.00.

Ant galo buvo atsisaukta paramos del Juozo Sarulio pagelbos. Draugija iš izdo paaukovo \$5.00 ir surinkta narių tarpe

PIPIRNIČIA

PIPIROGRAMA JURGIUI PIPIRUI

Mielas Drauge:— Turiu pranešti, kad mane ištikio labai didelė nelaimė. Bekapojant ledus nuo trepų, vedančių į Mount Royal kalną, koja paslydo ir nupuoliau. Labai užsigavau užpakalį. Delto negalėjau dalyvauti Pipirničios udarinkų susirinkime, kuriame buvo nutarta nieko nedirbti laike Pipirničios vajuos, tai yra nerinkti pipirų, nemalti, o laike Pipirničios koncerto surengti pipirų balių, kad pakenkti Pipirničios koncertui.

Kaip ilgai sirgsiu, sunku pasakyti. Agnieška ištepė visą nugarą pipirų tešla. Sako, kad nuo to greitai skaudėjimas praeis. Su lipimu ant kalno, tai nei pats nežinau kas daryti. Man Svogūnas pasakojo, kad čia Montreale yra tokių lietuviškų poniūčių, kurios pipirus malą daug geriau, negu kad Pipirničios malūnas maltų, jei būtų pastatytas ant Mount Royal kalno. Tokiam atvejy neapsimoka kamuotis.

Labai gaila, kad negalėjau dalyvauti užsienio legionierių demonstracijoj, kuri atsiuvo gruodžio 6. Lietuviams buvo didelė gėda, nes lietuviško vaisko nebuvę nei šimto. O lietuvių raitos komandierius buvęs taip nusiminęs, kad atrodes, kaip žemę pardavęs. Jei būčiau buvęs, būčiau davęs pauostyti pipirų. Gal būtų kiek pagyvenjęs. Taipgi būčiau paregęs, kad komandieriai nenešiotų juody šinelį žiemos metu, nes priešams labai aiškiai matoma, kas paprastas saldotas, o kas komandierius.

Plaktukas

ORAS

Toronte oras labai karštas. Kai kuriems ponams, kurie gerai apsiirengę, atrodo, kad Torontas ant tiek įkaitęs, jog kai kurie būdinkai darosi raudoni, ypatingai miesto tarybos namas. Kiti sako, kad jei tokia atmosfera pasilaikytų kokius metus-kitus, visas miestas būtų raudonas, kaip iškeptas želys. Tačiau yra ir šaltų vietų. CCF distrikte oras labai atšalęs.

Montreale siautė nepaprastas Naujienų vėjas, kuriam turavojo sklokinė perkūnija. Nuostolių, tačiau, nepadarėta.

\$5.83, Viso bendrai \$10.83.

Nutarta laikyti lavinimosi susirinkimai. Tas yra labai pagirtinas žygis.

Susirinkimas baigėsi draugiškoj dvasioj, nežiūrint, kad ir kaip kuriais klausimais buvo karštų diskusijų.

M. Koresp. F.

100 Metų Senis Nori Didelės Pasogos

Pereitą savaitę tūlas Wildsteina, New York, turėjo apvaikščiujimą savo 110 metų gimtadienio ir diskusavo su 75 metų amžiaus Rebecca del pasogos. Wildsteinas iš būsimosios nuotakos reikalavo \$1,500 pasogos, o ji siūlė tik \$200. Pagaliau "jaunoji" pasiūlė pakelė iki \$500, o "jaunasis" nusileido iki tūkstančio dolerių.

Taipgi senis sutiko ir su kitais vedybiniais sunkumais. Vietoje derėtasi ir su rabinu. Rabinas už užmezgimą vedybinio ryšio reikalauja \$10, o jaunikis sakosi, kad neduosias nė cento virš dviejų dolerių. Tačiau manoma, kad po šių didelių derybų bus prieita prie susitaikymo ir vestuvės įvyks.

SUSIMUŠE DU BOMBERIAI ŽUVO TRYS ŽMONES

Londonas, 12.—Dviems bėbėmuos ore, try, ti, o keturi n...

